

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Hilja Heiskanen ja Sonja Immonen

Nykykukkamuotoilija Flora & Lauran toiminnan kehittäminen tulevaisuudessa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Kulttuurituotanko AMK

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Opinnäytetyö

7.5.2019

Tekijät Otsikko	Hilja Heiskanen ja Sonja Immonen Nykykukkamuotoilija Flora & Lauran toiminnan kehittäminen tulevaisuudessa
Sivumäärä Aika	64 sivua + 4 liitettä 7.5.2019
Tutkinto	Kulttuurituotanto AMK
Tutkinto-ohjelma	Kulttuurituotannon koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	
Ohjaaja	Lehtori Leena Björkqvist
<p>Tässä opinnäytetyössä tutkitaan Flora & Lauran liiketoiminnan kehittämisen mahdollisuuksia. Lähestymistapana työssä on ennakointi. Flora & Laura on nykykukkamuotoiluun ja kukkainstallaatioihin keskittynyt pieni luovan alan toimija. Työn tavoitteena on selvittää Flora & Lauran liiketoiminnan kehityssuuntia ja määritellä nykykukkamuotoilua ilmiönä.</p> <p>Teoreettisena viitekehyksenä käytetään luovan alan toimijan liiketoiminnallisen kehittämisen näkökulmaa. Aineistonkeruumenetelmiä ovat haastattelut, liiketoiminta-analyysi, benchmarking sekä yhteiskehittelytyöpajan keinoin toteutettu skenaariotyöskentely.</p> <p>Kehitystyön pohjana käytetään kartoitusta Flora & Lauran nykytilasta. Selvittämällä Flora & Lauran toimintaympäristöjä saadaan laaja kuva liiketoiminnan kehitystarpeista. Kokonaisvaltainen nykytilan kartoitus antaa valmiudet skenaariotyöskentelyyn. Skenaariotyöskentelyssä käsiteltävät kehityskohteet valitaan nykytilan kartoituksessa ilmenneiden tulosten perusteella. Aiheet ovat Flora & Lauran ekologinen, kansainvälinen ja teknologinen tulevaisuus sekä vapaan assosiaation salliva villi kortti. Skenaariot toteutetaan yhteiskehittelytyöpajan avulla. Tulevaisuus-skenaarioiden avulla tuotetaan mahdollisia kehityssuuntia toiminnalle.</p> <p>Skenaariotyöskentelyn tulokset ovat Flora & Lauran toiminta ekologisena aktivistina, kansainväliset kollaboraatiot sekä virtuaalinen kukkakauppa. Työpajan vapaan assosiaation osuudessa syntyi ajatus Flora & Lauran saunavihdoista. Opinnäytetyö tarjoaa Flora & Lauralle vaihtoehtoisia tulevaisuuden suuntia, joita voidaan hyödyntää toiminnan kehittämisessä. Tätä opinnäytetyötä voi hyödyntää myös muut liiketoiminnan kehittämistä suunnittelevat toimijat. Opinnäytetyössä avataan kulttuurituottajan roolia pienen luovan alan toimijan liiketoiminnassa. Kehitysehdotuksissa määritellään tuotannollisen osaamisen tarpeet. Työ antaa kulttuurituottajille uusia lähestymistapoja ja näkökulmia tulevaisuuden projekteihin.</p>	
Avainsanat	nykykukkamuotoilu, ilmiöt, liiketoiminnan kehittäminen

Authors Title	Hilja Heiskanen and Sonja Immonen Future Business Development for Contemporary Floral Designer Flora & Laura
Number of Pages Date	64 pages + 4 appendices 7.5.2019
Degree	Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme	Cultural Management
Specialisation option	Cultural Management
Instructor	Leena Björkqvist, Senior Lecturer
<p>The aim of this Bachelor's thesis was to develop future business opportunities for Contemporary Floral Designer Flora & Laura. This foresight study defines contemporary floral design as a phenomenon and aims to explore the business development through the scenario method.</p> <p>The theoretical framework for this thesis consists of business development theory of creative industry. The data were collected through theme interviews, business analysis, benchmarking and scenario method implemented through a co-creational workshop.</p> <p>The development process was based on an evaluation of the current state of Flora & Laura. The comprehensive business analysis included an operational environment study, which provided the basis for the scenario work. The scenario method was based on a co-creational workshop and the aim was to create solutions for the existing issues of Flora & Laura. Ecological, international and technological futures of Flora & Laura were the developmental targets of the scenario work. A wild card option was added to increase free association to create new perspectives.</p> <p>Four different future scenarios were constructed in the co-creational workshop. The sceneries include Flora & Laura as an eco-activist and as a virtual flower shop and utilizing international collaborations. Free association created an idea of Flora & Laura sauna whisk, made of birch twigs and flowers. This thesis provided alternative developmental operations for Flora & Laura. The case study can be utilized by other actors planning business development. The study defines the Cultural Manager's role in creative industry when working with small businesses. The work gives Cultural Managers new perspectives for future projects.</p>	
Keywords	contemporary floral design, phenomena, business development

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Kukkamuotoilua uudella tavalla - Tapaus Flora & Laura	4
2.1	Flora & Lauran toiminta-ajatus	4
2.2	Tuottajan rooli toiminnassa tällä hetkellä	7
3	Tutkimuskysymykset	9
4	Ennakointi ja luovan alan toimijan liiketoiminnallinen kehittäminen	10
4.1	Lähestymistapana ennakointi	10
4.2	Luovan alan toimijan liiketoiminnallinen kehittäminen teoreettisena viitekehyksenä	13
5	Tutkimuksellisen kehittämistyön menetelmät	14
5.1	Haastattelu	14
5.2	Liiketoiminta-analyysi	15
5.3	Benchmarking	17
5.4	Skenaariotyöskentely yhteiskehittelytyöpajan keinoin	18
6	Flora & Lauran toiminnan nykytilan kartoitus	20
6.1	SWOT-analyysi	20
6.2	Verkostoanalyysi	21
6.3	Toimintaympäristöanalyysi	24
6.3.1	Poliittinen ja globaali toimintaympäristö	24
6.3.2	Ekologinen ja eettinen toimintaympäristö	25
6.3.3	Sosiaalinen ja kulttuurinen toimintaympäristö	26
6.3.4	Teknologinen toimintaympäristö	27
6.3.5	Ekonominen toimintaympäristö	29
6.4	Nykykukkamuotoilun kansainvälisiä ja kotimaisia toimijoita	31
6.5	Nykytilan kartoituksen tulokset	36
7	Tulevaisuusskenaariot	37
7.1	Ekologinen tulevaisuus	40
7.2	Kansainvälinen tulevaisuus	44
7.3	Teknologinen tulevaisuus	47
7.4	Villi kortti	51

7.5	Tulevaisuusskenaarioiden tulokset	54
7.6	Tuottajan rooli skenaarioiden toteuttamisessa	55
8	Pohdinta	57
	Lähteet	62
	Liitteet	65

1 Johdanto

Katso ympärillesi ja tarkastele, näetkö jotain orgaanista - luontoa, kukkia tai kasveja. Oletko huomannut, kuinka tärkeässä roolissa kukat, kasvit ja kaikki orgaaninen on elämässämme, vaikka emme niihin välttämättä kiinnitä huomiota? Nykypäivän kaupungistuminen on vieraannuttanut luontoa ja ihmistä toisistaan. Ihmiset kuitenkin tarvitsevat luontoa ympärilleen jo pelkästään hapen takia ja luonnolla on myös rauhoittava ja tervehdyttävä vaikutus ihmiseen. Ihmisillä on tapana ympäröidä itsensä estetiikalla ja rakentaa omaa pesää. Meillä on tarve saada eläviä asioita ympärillemme ja näin tuoda lähemmäs luontoa, josta olemme erkaantuneet.

Käsitlemme opinnäytetyössämme ajankohtaista ilmiötä tai taiteenmuotoa, joka on juuri tässä hetkessä poikkeuksellisesti läsnä. Meitä kiinnostavat erityisesti uudet ja tutkimattomat aiheet ja käsitteet. Olemme kiinnostuneita uusista ilmiöistä ja vallalla olevien ilmiöiden uusista muodoista. Opinnäytetyötä aloittaessa pohdimme, mikä meitä yhdistää ihmisinä ja tuottajina. Olemme löytäneet kulttuurituotannon opintojen aikana yhteisen sävelen lukuisia kertoja ja niin kävi tälläkin kertaa.

Halusimme tutkia yhdessä vallalla olevaa kukka- ja viherilmiötä. Tämä viherilmiö on nostettu esiin myös mediassa. Keväällä 2019 Helsingin Sanomissa julkaistussa artikkelissa muotoillaan: "Kukkia Instagramissa. Kukkia cocktaileissa, hääkampauksissa, salaa-teissa. Retkiä kirsikkapuistoon. Viherseiniä. Kasvitrefejä ja pistokasvaihtoa kauppakeskuksessa." Viherilmiö ei enää rajoitu vain kotiin hankittaviin kasveihin ja kukkiin, vaan erilaiset luontoon ja kasveihin liittyvät paikat ovat muodostuneet jopa pienimuotoisiksi pyhiinvaelluskohteiksi. Frantsilan luomuyrittäjä järjestää kasvien avulla kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin pyrkiviä kursseja ja tapahtumia. "Syy intoiluun ei ole pelkästään esteettinen. Monet harrastajat kertovat, että kasvit tarjoavat mukavaa vastapainoa yhä enemmän digitaalisessa maailmassa tapahtuvalle elämälle" (Rossi 2019).

Taiteenmuotona kasveihin ja kukkiin liittyvä muotoilu on ikivanha, jo muinaiset egyptiläiset arvostivat kukkiin liittyvää estetiikkaa. Muoto on muuttunut eri aikakausilla, mutta väline on säilynyt samana. Läpi historian kukilla ja kasveilla on välitetty mitä moninaisimpia viestejä. Kukat ja kasvit ilmaisevat lukuisia erilaisia asioita, monissa eri kulttuureissa. Usein kukilla ja kasveilla on viestejä, joita emme aina tiedosta. Kukkien lajilla, värillä, tuoksulla tai määrällä on erilaisia symboliikkoja. Niillä voidaan kertoa tunteista, onnitella,

ilahduttaa, pahoitella tai sanoa: minä rakastan sinua. (Hunter 1999, 3.) Kukkamuotoilulla on värikäs historia ja sen yksi pitkään säilyneimmistä muodoista on Ikebana, 600-luvulla syntynyt japanilainen kukkien asettelun taidelaji. Ikebanan periaatteena on yhdistää kukkien asettelun avulla luonto ja ihmisyyttä. Juuri tällä hetkellä vallalla oleva vihertrendi seuraa samoja arvoja. (Hunter 1999, 292.)

Olemme tulleet kukkien ja kasvien muotoilun historiassa pisteeseen, jonka määrittelemme tässä opinnäytetyössämme **nykykukkamuotoiluksi** (*Contemporary Floral Design*). Maailmalla nykykukkamuotoilu on tunnistettu ilmiö, mutta Suomessa vielä uusi. Perinteisen kukkamutoilun ja floristiikan periaatteita ovat tasapaino, mittasuhteet, kontrasti, rytmi, harmonia ja yhtenäisyys. Kukkien asettelua määrittävät seuraavat elementit: linjat, muodot, tila, rakenne sekä väri (Hunter 1999, 28). Nykykukkataide on veistoksellista, installaatiomaista ja sitä määrittelee innovatiivinen tapa käyttää orgaanista maailmaa. Periaatteet ovat yhä päteviä, mutta nykykukkamuotoilussa sääntöjä ja rajoja halutaan avartaa.

Kukkamuotoiluun keskittynyt toimija Flora & Laura sopii näihin kriteereihin. Flora & Laura on Suomessa nykykukkamuotoilun edelläkävijä (kuva 1). Vuonna 2013 Laura Väinölälle syntyi ajatus uudenlaisesta kukkakaupasta ja hän perusti ”kukkakaupan, jota ei ole olemassa” (Väinölä 18.10.2018). Tarkastelemme viher- ja kukkailmiötä Flora & Lauran toiminnan näkökulmasta ja käytämme lähestymistapana ennakoitua. Tavoitteenamme tässä opinnäytetyössä on tuottaa kehittämissuhteita Flora & Lauran liiketoiminnalle. Käytämme teoreettisena viitekehystenä luovan alan toimijan liiketoiminnan kehittämistä.

Kuva 1. Flora & Laura / Vuoden Huiput. Kuva: Juho Huttunen (Flora & Laura 2019)

Kulttuurituottajalle on tärkeää osata ennakoida ja katsoa tulevaan, jotta kulttuurikenttä kehittyisi. Kulttuurimme on täynnä perinteitä. Näitä perinteisiä kulttuurinmuotoja ravistelemalla ja tarkastelemalla uudesta perspektiivistä voidaan luoda uutta kulttuuria. Mielestämme kulttuurituottajan tärkeä tehtävä on tuoda esille uusia, mielenkiintoisia kulttuurisia ilmiöitä. Tämän opinnäytetyömme toinen tavoite on tuoda esiin uusi kulttuurinen ilmiö, nykykukkamuotoilu.

Kulttuurituottajan on tärkeä ymmärtää nykytilan kartoituksen työtavat, erilaisten analyysityökalujen käyttö ja näiden avulla kyetä suunnitelmallisesti kehittämään liiketoimintaa. Halusimme pureutua opinnäytetyössämme Flora & Lauran liiketoimintaan ennakoinnin avulla, sillä kulttuurituottajan tehtävä on havaita ja tunnistaa kulttuurikentän tulevia kehityssuuntia. Kulttuurituottajalle on myös tärkeää tunnistaa hyvä tiimi ja tarttua siihen. Tämä on periaatteemme ryhtyessämme tekemään opinnäytetyötä parityönä. Työmme aikana käymme jatkuvaa dialogia. Tämän vuorovaikutuksen avulla ajatuksemme muotoutuvat yhtenäiseksi tässä opinnäytetyössä.

Opintojemme aikana olemme tehneet yhteistyötä useissa eri projekteissa. Työparina meillä on vahvat osaamisalueet, jotka täydentävät toisiaan. Hiljalla on tausta kulttuurialan kasvattina, kokemusta käytännön kehittämistyöstä kaupallisella alalla ja tekijäasennetta. Sonjalla on työn kautta saavutettu syvä ymmärrys visuaalisesta maailmasta, loogista ja luovaa ajattelukykyä sekä halu ajatella astetta pidemmälle projekteja toteutettaessa. Olemme kumpikin seuranneet läheltä Flora & Lauran syntyä ja kasvua vuodesta 2013 tähän päivään saakka. Olemme nähneet toiminnan taiteellisenä ja luovana. Haluamme nähdä taiteellisen toiminnan taakse ja tutkia Flora & Lauran toiminnan rakenteita ja liiketoiminnallisia tekijöitä. Tämä antoi meille valmiuksia liiketoiminnan näkökulman valitsemiseen opinnäytetyön aiheeksi. Visualisoimme opinnäytetyötä kuvien ja kuvioiden avulla, jotta lukija kykenee paremmin sisäistämään Flora & Lauran ilmaisutapaa.

Kulttuurituotannon tietopohjasta on opinnäytetyötä tehdessämme hyötyä. Käytämme työssämme hyväksi liiketoiminnan ja projektinhallinnan sekä kulttuurimatkailun ja markkinointiviestinnän teorioita. Konkreettista käytännön hyötyä on myös johtamisen ja vuorovaikutuksen sekä kestävä kehityksen teorioista. Perehdymme opinnäytetyössä ennakointiin ja tulevaisuusajatteluun. Ennakoinnin ja tulevaisuuden tutkimuksen tietopohjasta on hyötyä kulttuurituotannon kentällä. Kulttuurituottajien rooli on jatkuvassa muutoksessa ja kulttuurin kenttä muuttuu ja kehittyy jatkuvasti. Uudenlaiset kulttuuri-ilmiöt luovat mahdollisia uusia työpaikkoja ja kulttuurituottajan on tärkeää tunnistaa, että tämänkaltaisissa toimintaympäristöissä on tulevaisuudessa työtä.

2 Kukkamuotoilua uudella tavalla - Tapaus Flora & Laura

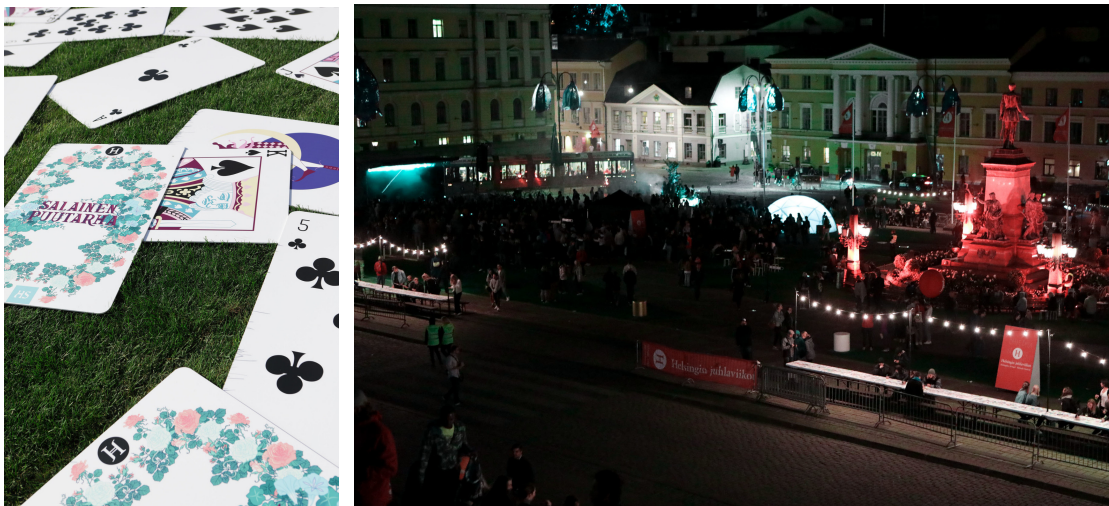
2.1 Flora & Lauran toiminta-ajatus

Flora & Laura on kukkainstallaatioihin ja kukkamuotoiluun keskittynyt tekijä. Flora & Lauran takana on muotoilija, taiteilija ja graafinen suunnittelija Laura Väinölä. Väinölä aloitti Marimekon taiteellisena johtajana helmikuussa 2019. Flora & Lauran toiminnassa on projektiluontoisesti ollut mukana myös tuottaja Elina Forss. (Väinölä 18.10.2018.)

Flora & Laura on kukkakauppa, jota ei fyysisesti ole olemassa. Kukkia ei lähestytä perinteisessä muodossa asetelmina, kimppuina ja istutuksina, vaan niitä käytetään täysin uutena alustana. Jokaista toimeksiantoa lähestytään omana projektinaan, kokonaisvaltaisena taide-elämyksenä. Väinölä toimii projekteissa useimmiten art directorin ja taiteilijan roolissa. Toiminnan nimi, Flora & Laura, on syntynyt latinankielisen kasvi- ja eläinmaailmaa tarkoittavan flora ja faunan pohjalta. Nimensä mukaisesti Flora & Laura käyttää työvälineenään kasvimaailmaa ja töiden synnyttäjänä toimii Laura. (Väinölä 18.10.2018.)

Flora & Lauran toimeksiannot käsittävät muun muassa kuvauksia, tapahtumia, kollaatioita, tilojen suunnitteluja ja installaatioita. Väinölän mukaan suuremmat pihasuunnitelmat ovat ainoita, joihin hän ei vielä ole ryhtynyt. Tämän lisäksi Väinölä vetää kukkiin liittyvää workshopia sekä luovan ajattelun kurssia Helsinki Design Schoolissa. (Väinölä 18.10.2018.) Vaikka Flora & Laura on nykykukkamuotoilun edelläkävijä Suomessa, perustuu työ ajattomuuteen, idearikkauteen ja muuntautumiskykyyn.

Pääasiallisesti Flora & Lauran asiakkaita ovat designalan yritykset ja suuremmat organisaatiot sekä lehdet ja artistit. Toimeksiannot vaihtelevat asiakkaiden kysynnän mukaan kuvien sisällön suunnittelusta tilalliseen suunnitteluun ja aina kokonaisten tapahtumien sisällön suunnitteluun saakka. Flora & Lauran toimintaa on havainnollistavaa selittää esimerkkien avulla: Syksyllä 2017 Helsingissä järjestetyssä Taiteiden Yön *Salaisessa Puutarhassa* Flora & Laura toimi taiteellisena johtajana (kuva 2). Salaiseen puutarhaan rakennettiin Senaatintorille koko torin kattava puutarha patsaineen ja jättikukkineen. Flora & Laura on toteuttanut myös Paperi T:lle ja Huscy Rescuelle levynkansi- ja musiikkivideokuvauksia varten lavastuksia ja rekvisitointeja, joissa on käytetty materiaaleina kasveja ja kukkia. (Väinölä 18.10.2018.)

Kuva 2. Flora & Laura / Salainen Puutarha. Kuvat: Eino Manner (Flora & Laura 2019)

Flora & Lauran **missio** on lähestyä kukkia ja kasveja uusista näkökulmista (Väinölä 18.10.2018). Riitta Viitala ja Eila Jylhä avaavat kirjassaan Liiketoimintaosaaminen - Menestyvän liiketoiminnan perusta mission merkitystä. He määrittelevät termin yrityksen perustehtävänä tai toiminta-ajatuksena, minkä vuoksi yritys on perustettu (Viitala & Jylhä 2013, 42). Missiota määriteltäessä tarkennetaan yrityksen tuotetta tai palvelua ja sen asiakkaita ja asiakasryhmiä. Missio määrittää myös, mihin asiakkaan tarpeisiin yrityksen toiminta vastaa. Väinölä pohti pitkään ennen Flora & Lauran perustamista, miksi kukka-asetelmat usein toistavat samaa perinteistä kaavaa. Flora & Laura syntyi vuonna 2013 perinteisten kukkakauppojen ja floristien rinnalle uutena ja erilaisena toimijana. Kukkia ja kasveja lähestytään uudesta näkökulmasta, muotoilun keinoin. (Väinölä 18.10.2018.)

Flora & Lauran **arvoihin** kuuluu luonnon monimuotoisuuden kunnioittaminen ja suojeleminen. Yrityksen arvoilla tarkoitetaan yrityksen toimintaa ohjaavia periaatteita, jotka ovat lyhyellä tähtäimellä muuttumattomia. Arvot ovat julkisia ja toiminnallisia asioita, joihin yritys tai yhdistys uskoo (Viitala & Jylhä 2013, 42). Nämä periaatteet luovat perustan toiminnalle. Väinölä arvostaa ekologisuutta niin ajattelun lähtökohtana kuin materiaalien käytössä. Flora & Lauran toimintaa ohjaavat kestävän kehityksen periaatteet ja ihmisille tuotu ilo. Mottona on ”antaa kaikkien kukkien kukkia” ja toiminnan arvoja ovat myös suvaitsevaisuus ja tasa-arvo. Väinölä toimintaa ohjaa vahvasti myös tavoite vaikuttaa yhteiskunnallisissa kysymyksissä. Hän ei pidä kukkia ja kasveja vain feminiinisinä, kuten pitkään on ajateltu. (Väinölä 15.4.2019.)

Visio on yrittäjän luoma mielikuva toiminnan tulevaisuudesta, jota hän tavoittelee omalle yritykselleen. Vision avulla määritellään toiminnan tavoitteet ja se toimii työkaluna tavoitteiden saavuttamisessa. Visio on näkyväksi tehty ja ääneen lausuttu tulevaisuuden kuva

siitä, mihin yrityksessä pyritään tai millainen yritys haluaa tulevaisuudessa olla. (Koski & Virtanen 2005, 26.) Haastatteluidemme perusteella Flora & Lauran tulevaisuudenvisio riippuu siitä, kuinka paljon resursseja toimintaan on mahdollista laittaa lähitulevaisuudessa. Tällä hetkellä resursseja rajoittaa pääasiassa käytettävissä olevat ajalliset resurssit ja tämän myötä myös rahalliset resurssit. Opinnäytetyömme tavoitteena on antaa mahdollisia kehitysehdotuksia Flora & Lauran vision kirkastamiseen. (Väinölä 15.04.2019.)

Väinöläns toiveissa on kehittää Flora & Lauran toiminnan ekologista kulmaa. Asiaa voi lähestyä hänen mukaansa monella tapaa: sillä, minkälaisista sanomaa välittää ja materiaalien valinnalla sekä kuinka käytettyjä materiaaleja kierrätetään. Väinölä kertoo haastattelussa odotuksistaan. Hän haluaa toiminnallaan edistää hänelle merkityksellisiä asioita ja tämä ohjaa hänen tapaansa toteuttaa toimeksiannot. Suurimmaksi pelokseen Flora & Lauran toiminnassa Väinölä kertoo tämänhetkisen resurssipulan. Koska toimintaan ei voida tällä hetkellä panostaa, uhkana on, että momentum menee ohi. (Väinölä 15.04.2019.)

Tällä hetkellä Flora & Lauraa voi ajatella **brändinä**, koska toiminnalla ei ole omaa yritysmuotoa. Isohookanan mukaan yritysbrändi on laajasti ymmärrettynä yrityksen oma filosofia. Se on visuaalinen, verbaalinen ja behavioraalinen ilmaus yrityksen uniikista liiketoimintamallista. Tämä liiketoimintamalli on sulautettu kaikkiin yrityksen toimintoihin ja prosesseihin. (Isohookana 2007, 25.) Tulevaisuudessa tavoitteena olisi toteuttaa Flora & Lauran toimintaa oman yritysmuodon kautta. Myös tavaramerkin perustamista on suunniteltu. Väinöläns mukaan tavoitteena on kehittää entisestään ekologisempia toimintatapoja ja ajatella toiminnan kestävän kehityksen arvoja. Tavoitteena on myös ottaa kantaa, herättää ihmisiä ajattelemaan ja vaikuttaa valintoihin. (Väinölä 18.10.2018.)

Strategia on yrityksen valitsema tapa toteuttaa päämääränsä. Strategia yhdistää organisaation tärkeimmät päämäärät, politiikat ja toiminnot yhdeksi kokonaisuudeksi. Strategia on yrityksen liiketoimintamalli, jota arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. (Viitala & Jylhä 2013, 60.) Strategisella suunnittelulla yrityksen missio ja visio saadaan sidottua yhteen ja luotua toimintasuunnitelma. Pienyrityksissä strategia on useimmiten yrittäjän omassa mielessä ja toimintatavoissa. Sen tärkeimpiä piirteitä ovat tulevaisuuteen suuntautuminen, suhde asiakkaisiin ja kilpailijoihin sekä toiminnan jatkuvuuden ja kannattavuuden turvaaminen. Olennainen osa menestyvän toiminnan strategista määrittelyä on toimintaympäristön analyysi. Jotta toimintaympäristöjä ymmärtää, on tärkeää ennakoida toiminnan tulevaisuutta ja sen kehitystä. Näitä voidaan ennakoida laatimalla mahdollisia

tulevaisuuden kuvia, skenaarioita (Viitala & Jylhä 2013, 62). Pyrimme opinnäytetyöllemme tutkimaan mahdollisia suuntia Flora & Lauran toiminnan rakenteelliseen kehitykseen. Tavoitteenamme on tuottaa tulevaisuuden skenaarioita, jotka auttavat luomaan Flora & Lauran toiminnalle strategian.

2.2 Tuottajan rooli toiminnassa tällä hetkellä

Kuten jokainen projekti, on myös jokainen kulttuurituottaja erilainen. Kulttuurituottaja toimii uuden kulttuurin esilletuojana, vanhan uudistajana, kulttuurin eteenpäin vievänä voimana, taide- ja viihde-elämyksien rakentajana, managerina, agenttina ja fasilitoijana. Tuottaja on mahdollistaja ja kulttuurialan moniosaaja. (Halonen 2012, 6.)

Kulttuurituottajan tulee hallita ja ymmärtää laaja-alainen joukko erilaisia prosesseja ja käytänteitä, riippuen omasta suuntautumisestaan. Näihin kuuluu muun muassa projekti- ja taloudenhallinta, sisältösuunnittelu sekä verkostojen ylläpito. Tuottajan tulee ymmärtää myös muiden toimijoiden muutosten suunta. Tähän tarvitaan ennakoitaitoja. Halonen avaa kulttuurituottajan roolia: "Kulttuurituottaja on kokonaisvaltainen, koko persoonallaan toimiva tuottaja, joka ei juutu yksittäiseen tehtävään vaan ottaa vastuun kokonaisista prosesseista" (Halonen ym, 2012, 37).

Flora & Lauran projekteissa on ollut mukana alkuaajoista lähtien mukana tuottaja Elina Forss. Haastattelimme Forssia sähköpostitse huhtikuussa 2019, jotta saisimme tuottajan näkökulman Flora & Lauran toiminnassa. Yhteistyö Flora & Lauran kanssa alkoi yhteisen työhuoneen myötä vuonna 2014. He muodostivat yhdessä Elsa Eventful -nimisen kollektiivin, joka keskittyi tapahtumien suunnitteluun. Väinölä toteutti Flora & Laura -projekteja Elsa Eventfulin ohessa. Forss päätyi yhteisten projektien kautta tuottamaan Flora & Lauran toimeksiantoja yhdessä Väinölän kanssa. Forssia inspiroi Flora & Lauran mielenkiintoiset projektit ja asiakkaat, tekemisen vaihtelevuus, uusi tapa tehdä ja toteuttaa projekteja sekä tietenkin kukat. (Forss 19.4.2019.)

Tuottajan työnkuvaan Flora & Lauran toiminnassa kuuluu aikataulutusta ja budjetointia, yhteydenpitoa asiakkaisiin sekä tuotannon läpiviemistä. Forssin mukaan tuottajan työhön kuuluu suunnitella kokonaisuuksia ja kuinka asiat on kannattavaa toteuttaa. Taiteellinen vastuu toimeksiantoissa on Väinölällä, mutta tuottaja pääsee mukaan luovaan suunnitteluprosessiin tekniikoiden, toteutuksen ja ideoinnin osalta. Projekteihin palkataan mukaan assistentteja ja joskus myös ulkopuolista suunnitteluapua esimerkiksi rakennuspiirroksiin. (Forss 19.4.2019.)

Forssin mukaan Flora & Luran ominaispiirteisiin lukeutuu käsityön merkitys ja taiteellisuuden nojaava projektiluontoinen toiminta. Ajoittain toimeksiannot ovat olleet suurempia kokonaisuuksia sekä konsultointia. Flora & Laura muun muassa tuottaa vuoden 2019 Savonlinnan Oopperajuhlille visuaalisen ilmeen markkinointimateriaaliin. Tätä ilmettä tullaan hyödyntämään koko Oopperajuhlien teemana. Toimeksiannot tarvitsevat ymmärrystä visuaalisista kokonaisuuksista sekä kykyä etsiä ja löytää uusia tapoja tekemiselle. Ongelmanratkaisukyky ja ymmärrys tapahtumallisuudesta ovat oleellinen osa tuottajan työnkuvaa. Kasvituntemus ja ymmärrys niiden kanssa toimimisesta on tarpeen Flora & Luran projekteissa. (Forss 19.4.2019.)

Mielenkiintoisimpia projekteja Forssin mukaan ovat olleet Flow-festivaaleille vuonna 2017 toteutettu Altar of Attraction sekä Suomen osaston kukitus vuoden 2019 Grune Woche -messuilla Berliinissä (kuva 3). Altar of Attraction on alttari, jonne tultiin hiljentyämään festivaalin hektisyydessä. Grune Woche -messujen avajaisiin suunniteltu työ sisälsi syötäviä kasvipatsaita. Myös projektit, joissa yhdistetään kukat tapahtumallisuuteen tai kuvaan ja filmiin ovat olleet Forssille mieleisiä. (Forss 19.4.2019.)

Kuva 3. Flora & Laura / Altar of Attraction. Kuvat: Lina Jelanski (Duotone 2019)

Forss kiteyttää haastattelussa Flora & Luran haasteita. Jotta toimintaa voisi laajentaa, tulisi Flora & Luran toiminnan kehittämiseen panostaa täysipäiväisesti. Forssin mukaan markkinoiden pienuus Suomessa hidastaa toiminnan kasvun kehitystä. Materiaalina kukat ja kasvit ovat kalliita, joten katteita ja kuluja on vaikea saada kannattaviksi. Toiminnan kannattavuus tarvitsee järjestelmällistä aikataulutusta ja tuottajan panosta kulurakenteen suunnitteluun. Toimintaan tulisi saada jatkuva kassavirta yksittäisten projektien irtonai-

suuden sijaan. Kysyimme Forssilta, kuinka hän näkee Flora & Lauran toiminnan kehittyvän tulevaisuudessa. Hän uskoo toiminnan muuttuvan ammattimaisemmaksi ja kansainvälisemmäksi vakituisen henkilökunnan avulla. Flora & Lauran haasteisiin etsimme ratkaisuja tässä opinnäytetyössämme. (Forss 19.4.2019.)

3 Tutkimuskysymykset

Opinnäytetyössämme kartoitetaan, kuinka Flora & Lauran liiketoimintaa voisi kehittää. Päättökysymyksemme on: Kuinka Flora & Lauran liiketoimintaa voisi tulevaisuudessa kehittää? Vastauksia tutkimuskysymykseen etsitään seuraavien alakysymysten avulla: Mitkä ovat Flora & Lauran liiketoiminnan ominaispiirteet tällä hetkellä? Minkälaisessa poliittisessa, ekonomisessa, sosiaalisessa, teknologisessa ja ekologisessa toimintaympäristössä Flora & Laura toimii? Minkälaisia ovat Flora & Lauran liiketoiminnan mahdolliset tulevaisuusskenaariot? Kuinka kulttuurituottaja voi olla mukana kehittämässä luovan toimijan liiketoimintaa?

Käytämme kehitystyömme pohjana selvitystä Flora & Lauran toiminnan nykytilasta. Jotta saamme kokonaisvaltaisia ehdotuksia liiketoiminnan kehittämiseen, tulee meidän tutkia myös kenttää, jossa Flora & Laura toimii. Nykytilan kartoituksessa syvennymme toimintaympäristöihin PESTE-analyysin avulla ja tutkimme nykykukkamuotoilun kentällä toimivia tekijöitä vertaisanalyysin keinoin. Tämä auttaa meitä ymmärtämään Flora & Lauran paikallisen ja kansainvälisen toimintaympäristön tekijöitä. Nykytilan kartoitus antaa meille valmiudet skenaariotyöskentelyyn, jonka avulla luodaan kehityssuuntia toiminnalle.

Tutkimuskysymysten avulla etsimme mahdollisuuksia kulttuurituottajalle osallistua ilmiön tuottamiseen. Haluamme löytää kulttuurituottajalle uuden roolin uusien ilmiöiden fasilitoijana.

4 Ennakointi ja luovan alan toimijan liiketoiminnallinen kehittäminen

Tässä luvussa avaamme lähestymistapaamme ennakoitua ja opinnäytetyömme teoreettista viitekehystä.

4.1 Lähestymistapana ennakointi

Tutkimme opinnäytetyössämme Flora & Lauran toimintaa ja sen kehittämistä. Lähestymistapana käytämme **ennakoitua** (*foresight*). Ojasalon, Moilasen ja Ritalahden (2014) mukaan ennakkoinnin tehtävänä on tarkastella systemaattisesti liiketoimintaa ja pyrkiä tunnistamaan strategisia kehittämisalueita. (Ojasalo ym. 2014, 90–91.) Perehdymme työssä Flora & Lauran tämänhetkiseen toimintaan ja toimintaympäristöihin. Kartoitamme nykykukkamuotoilun kotimaisia sekä kansainvälisiä toimijoita benchmarking-menettelyn avulla. Syvennymme Flora & Lauran toimintaan vaikuttaviin hiljaisiin signaaleihin, trendeihin ja megatrendeihin. Flora & Laura on esimerkki uudelta tavasta lähestyä tuttua aihetta - tässä tapauksessa kukkiin ja kasveihin rajattua taiteellista toimintaa.

Ihminen on aina ollut kiinnostunut tulevaisuudesta. Tietoisesti ja tiedostamatta käymme päämme sisäistä keskustelua siitä, kuinka tulemme toimimaan tunnin, viikon tai vuoden päästä tästä hetkestä. Ennakointi on päivittäinen osa elämää ja pätee myös, kun pohdimme yritysten ja organisaatioiden toimintaa. Näkemys tulevaisuudesta auttaa suuntautumaan, jakamaan resursseja, sekä valitsemaan sopivia toiminnan työkaluja toiminnalle. Ajatus tulevaisuuden suunnittelusta on meille yksilötasolla tuttua ja luomme itse päivän kaaremme. Yrityksen tai organisaation **tulevaisuuden tekeminen** vaatii kuitenkin tietoa tulevaisuudesta sekä suunnitelman, kuinka, mihin ja millä tavoin yrityksen tai organisaation toiminnot ja resurssit kohdennetaan. (Ojasalo ym. 2014, 90.)

Tutkimuskysymykseemme *Kuinka Flora & Lauran liiketoimintaa voisi tulevaisuudessa kehittää?* voidaan vastata vain tulevaisuutta ennakoimalla. Ennakointi tarjoaa pohjan pitkäaikaiselle päätöksenteolle ja auttaa hahmottamaan organisaation tavoitteellisia prosesseja. Ennakkoinnin etuna on vaihtoehtoiset lähestymistavat ongelmanratkaisussa. Valitsimme ennakkoinnin opinnäytetyömme lähestymistavaksi, koska se laajentaa tulevaisuutta kuvaavia näkemyksiä ja avaa silmät uusille mahdollisuuksille sekä kehityssuunnille. (Ojasalo ym. 2014, 90.)

Ennakointi juontaa juurensa tulevaisuuden tutkimukseen (*futures studies*). Laajoja koko yhteiskuntaa koskevia muutos- ja kehitysprosesseja pyritään ymmärtämään tulevaisuudentutkimuksen keinoin. Tavoitteena on luoda kattavia malleja, joissa pyritään tarkastelemaan nykyistä todellisuutta eri näkökulmista. Liiketoiminnassa luonteeltaan moniteisteistä tulevaisuudentutkimusta käytetään usein strategiseen johtamiseen sekä päätöksentekoon liittyvissä projekteissa. Liike-elämässä pyritään tunnistamaan ennakoinnin avulla strategioita, joista on suurin hyöty toiminnalle. Tulevaisuuden ennakoinnin tärkeimpiä tehtäviä on luoda valmiuksia, selviytyä ennakoimattomista tapahtumista sekä toimia motivaattorina kohti parempaa menestystä liike-elämässä. (Ojasalo ym. 2014, 91.)

Ennakointiprosessi lähtee liikkeelle ongelmanasettelusta. Ennakoinnin lähtökohtana on selvitys tämän hetkisestä tilanteesta, asiaan liittyvistä ilmiöstä sekä rakenteista ja prosesseista. Pohdimme, **mitä** ennakoidaan ja mitä ennakoinnilla tavoitellaan. Tutkimme Flora & Lauran toimintaa huomioimalla paikalliset, ajalliset ja sosiaaliset tilanteet, sekä yhteydet. Opinnäytetyömme pyrkimyksenä on ennakoida Flora & Lauran toimintaa ja kuinka sitä tulevaisuudessa voidaan kehittää, kasvattaa ja laajentaa. Seuraavaksi pohdimme, **mistä** saamme tarvittavaa tietoa aiheesta ja kuinka paljon tarvitaan pohjatietoa historiasta, nykytilasta sekä tulevaisuudesta. Selvitämme, millaisia laadullisia (*kvalitatiivisia*) tekijöitä on jo saatavilla ja mitä on vielä hankittava. Opinnäytetyömme on kvalitatiivinen tutkimus, jossa pyrimme ymmärtämään Flora & Lauran ominaisuuksia ja liiketoimintaa kokonaisvaltaisesti. Tämän jälkeen pohdimme, **miten** hyödyntää saatua tietoa tulevaisuuskuvien luomisessa. Viimeisessä vaiheessa pohdimme, minkälaisia ominaisuuksia ja osaamisalueita kulttuurituottaja tarvitsee strategian luomiseksi. (Ojasalo ym. 2014, 92.)

Aloitimme opinnäytetyömme suunnittelun kartoittamalla yhteisiä kiinnostuksen kohteita. Päädyimme valitsemaan aiheeksi ajankohtaisen ilmiön, nykykukkamuoitoilun. Kontaktoimme tilaajamme Flora & Lauran Laura Väinölän. Täsmensimme kehityskohteen ja tutkimuskysymykset tilaajan haastattelun avulla. Aineistonkeruumenetelmänä käytämme haastattelujen lisäksi samankaltaisten toimijoiden benchmarkingia sekä yhteiskehittelytyöpajaa. Benchmarkingin avulla selvitämme samankaltaisia toimijoita ja heidän erityispiirteitä. Yhteiskehittelytyöpajaa käytetään uusien ideoiden ja näkökulmien synnyttämiseksi. Kehitysehdotukset laaditaan analysoimalla skenaariotyöskentelystä saatuja tuloksia. Toiminnalliset ja strategiset toimenpiteet jäävät tilaajalle. Avaamme tutkimuspro-

sessia kuviossa 1. Kuvio on toteutettu tapaustutkimuksen tavanomaisten vaiheiden mukaisesti, mutta sopii kuvailemaan kehitystyömme tutkimusprosessia (Ojasalo ym. 2014, 54).

TUTKIMUKSEN VAIHE	TYÖMME ETENEMINEN
Kohteen tai kehittämistehtävän etsiminen	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteisten intressien kartoittaminen • Tilaajan kontaktointi
Ilmiöön perehtyminen käytännössä ja teoriassa sekä kehittämistehtävän täsmennys	<ul style="list-style-type: none"> • Tilaajan vahvistuminen • Kehityskohteen kartoitus • Taustatiedon etsiminen ja teorian opiskelu • Tutkimuskysymyksen ja alakysymysten hahmottelu • Teoreettisen viitekehyksen ja tutkimusmenetelmien valikointi
Aineiston keruu ja analysointi	<ul style="list-style-type: none"> • Haastattelukysymysten laatiminen • Haastattelujen toteutus • Tutkimuskysymyksen täsmennys haastattelun avulla • Nykykartoituksen laatiminen haastattelun ja taustatiedon avulla • Nykytilankartoituksen analysointi • Samankaltaisten toimijoiden benchmarking • Skenaariotyöskentely ja tulevaisuustyöpajan fasilitointi
Kehitysehdotusten laatiminen	<ul style="list-style-type: none"> • Tulevaisuustyöpajan tulosten analysointi • Tuottajan roolin määrittely tuloksissa • Opinnäytetyön arviointi ja esittely • Työn esittely tilaajalle • Valmis työ

Kuvio 1. Tutkimusprosessi (mukaillen Ojasalo ym. 2014, 54)

Kirjassa Matkaopas tulevaisuuteen tulevaisuudentutkija Elina Hiltunen avaa kirjansa lopussa ennakointia ja tulevaisuudentutkimusta tyhjentävästi: "Tulevaisuusajattelua voidaan käyttää ennakointiin, innovointiin ja kommunikointiin. Tulevaisuuden keskeinen tekijä olet sinä" (Hiltunen 2012, 336).

4.2 Luovan alan toimijan liiketoiminnallinen kehittäminen teoreettisena viitekehyksenä

Flora & Laura on pieni, **luovan alan yritys**. Luovilla toimialoilla viitataan usein taide- ja kulttuuritoimialoihin. Käytämme jatkossa termiä luova ala viitattessamme näihin toimialoihin. Luoville aloille ei ole yhteneväistä määritelmää, mutta Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön määritelmän mukaisesti siihen kuuluvat kuvataide, muotoilu, animaatiotuotanto, elokuva- ja tv-tuotanto, liikunta ja elämyspalvelut, tanssi ja teatteri, peliala sekä musiikki- ja ohjelmalvelut. Flora & Lauran voidaan laskea lukeutuvan muotoilun ja kuvataiteen alalle. Kirjassaan Luovaan Talouteen Turun yliopiston tulevaisuuden tutkimuksen professori Markku Wilenius (2004, 93) määrittelee luovien alojen perustuvan aineettomien, symbolisten hyödykkeiden tuottamiseen. "Aineeton arvo nousee yhä merkityksellisemmäksi kilpailukyvyn tekijäksi, puhumattakaan sen roolista yksilöiden, heidän elämänlaatunsa sekä elinympäristön rakentumisen kannalta" (Suntola & Matilainen 2013).

Luovien alojen tuottama arvo on usein aineetonta. On tärkeää oppia tunnistamaan, mitaamaan ja suojaamaan se. Tämä on haaste luovan alan yrityksillä. Haasteena on myös luovien alojen sielunsa myymisen problematiikka, jolla tarkoitetaan henkilökohtaisista periaatteista joustamista yrityksen liiketoiminnan kannattavuuden vuoksi. Tähän problematiikkaan helpotusta voi tuoda ottamalla mukaan tuottaja kehittämään luovan toimijan liiketoiminnallisia mahdollisuuksia. Luovan osaamisen taloudellinen hyöty löytyy useimmiten toimimalla muiden alojen rajapinnoilla. (Siltanen 2017.)

Flora & Lauran toimintaa voidaan kuvailla **mikroyrittäjyydeksi**. Toiminnassa ovat mukana yrittäjä ja muotoilija Laura Väinölä sekä projektikohtaisesti tuottaja Elina Forss. Tilastokeskuksen määritelmän mukaan mikroyritykset ovat yrityksiä, joiden palveluksessa on alle 10 henkilöä (Tilastokeskus 2018). Luova ja osallistava Suomi -hankkeen mukaan luoville aloille perustetut yritykset ovat usein yksinyrittäjiä tai mikroyrittäjiä, joiden toiminta tukeutuu yksittäisten yksilöiden osaamiseen (Siltanen 2017). Suomessa korkeakoulutetuista eniten yrityksiä perustavat taide- ja kulttuurialalta valmistuneet, kun taas vähiten yrityksiä perustavat kauppakorkeakoulun suorittaneet. (Wilenius 2004, 51). Tämä tieto on mielenkiintoinen ja havaintojemme perusteella väittämä toteutuu, koska luovien alojen tekijät useimmiten luovat omat työpaikkansa.

Luovan alan liiketoiminnan lainalaisuudet eivät poikkea huomattavasti muista aloista ja niiden toimintaa voidaankin kehittää samoilla metodeilla (Siltanen 2017). Käytämme työssämme apuna liiketoiminnan kehittämisen teoriaa. Kirjallisuutena käytämme Viitala

& Jylhän *Liiketoimintaosaaminen* -teosta sekä Kamenskyn *Strateginen johtaminen* -kirjan teoriaa. Työmme teoreettinen viitekehys on luovan alan yrittäjän liiketoiminnallinen kehittäminen ja käytämme kehitystyömme tukena liiketoiminta-analyysia, johon sisältyy SWOT-analyysi, verkostanalyysi, toimintaympäristöanalyysi sekä benchmarking. Liiketoiminta-analyysin sekä toimintaympäristöanalyysin teoriaa avaamme lisää luvussa 5.2. Liiketoiminta-analyysi.

5 Tutkimuksellisen kehittämistyön menetelmät

Tässä luvussa kuvaamme tutkimusmenetelmiä, joiden avulla pyrimme saamaan laadullista tietoa kehittämistyömme tueksi. Pyrimme saamaan useita menetelmiä käyttämällä mahdollisimman syvällisen, monipuolisen sekä kokonaisvaltaisen kuvan Flora & Lauran toiminnasta.

5.1 Haastattelu

Aloitamme Flora & Lauran liiketoiminnallisen kehittämistyön haastattelulla. Tutkimuksemme ensimmäisessä haastattelussa haastattelemme Flora & Lauran perustajaa Laura Väinölää saadaksemme kokonaisvaltaisen ja syvällisen kuvan kehityskohteen toiminnasta. Haastattelun tavoitteena on toimia eräänlaisena opinnäytetyön katalysaattorina, jolla saamme selville, mitä Flora & Lauran toiminta tarvitsee kehittyäkseen. Jotta voisimme kehittää Flora & Lauran liiketoimintaa, tulee meidän ymmärtää toiminnan lähtökohdat, arvot ja tulevaisuuden visiot. Haastattelu on aineistonkeruuna hyvä valinta, kun halutaan korostaa yksilöä tutkimustilanteen subjektina. Tähtäämme haastattelulla Flora & Lauran tarkkaan analysointiin, eikä tavoitteenamme ole tuottaa yleismaailmallisesti pätevää tietoa. (Ojasalo ym. 2014, 106.)

Käytämme tiedonkeruumenetelmänä puolistruktuoitua haastattelua. Puolistruktuoidussa haastattelussa kysymykset on laadittu ennakkoon, mutta haastattelija voi vaihdella niiden järjestystä haastattelun kulun mukaisesti. (Ojasalo ym. 2014, 106.) Haastattelussa pyrimme luomaan ympäristön, jossa on mahdollisuus tuoda esille Flora & Lauran toimintaa koskevia asioita mahdollisimman vapaasti ja luottamuksellisesti. Laadimme haastattelua varten haastattelurungot (liite 1 & 2), mutta haastattelijoiden on vapaus nostaa mieleen tulleita kysymyksiä haastattelun kuluessa.

Haastattelukysymykset jaetaan seuraaviin kategorioihin: ydinajatus, tulevaisuus, yritysmuoto, tuote ja palvelu, kohderyhmäsegmentit ja tarveperusta, markkinointi ja viestintä, palveluprosessi sekä toimintaympäristöt. Haastattelun avulla keräämme uusia näkökulmia avaavaa aineistoa, joka selventää ja syventää tutkittavaa kohdetta. Toteutamme Väinölän ensimmäisen haastattelun Helsingissä 18.10.2018. Itse haastattelu toteutetaan parityönä, jotta toinen voi keskittyä kysymyksiin ja toinen vastauksien kirjaamiseen. (Ojasalo ym. 2014, 106.)

Väinölää haastatellaan uudelleen yhteiskehittelytyöpajan yhteydessä 15.4.2019. Tässä haastattelussa keskitytään pohtimaan toiminnan tulevaisuutta ja visioita. Haastattelumenetelmän viimeinen vaihe on tuottaja Elina Forssin haastattelu 19.4.2019. Haastattelu toteutetaan sähköpostitse. Näkökulmana haastattelussa on saada selville tuottajan rooli toiminnassa nyt ja tulevaisuudessa.

5.2 Liiketoiminta-analyysi

Käytämme opinnäytetyömme menetelmänä liiketoiminta-analyysia. Työmme sisältää useita erilaisia analysointityökaluja, joiden tarkoitus on pyrkiä ymmärtämään ja määrittelemään toiminnan nykytilaa. Analysointivaiheen avulla eritelemme ja jaottelemme Flora & Laurasta saatua tietoa. Analysoinnilla voidaan yhdistellä tietoa ja kertoa asioista erilaisista näkökulmista. Hyvin toteutettu analyysi pyrkii objektiivisuuteen sekä analyyttiseen ja luovaan ajattelutapaan. Analysoitavien asioiden tuntemus ja ymmärrys sekä analyysitekniikoiden ja -menetelmien hallinta on olennaista opinnäytetyössämme. Analysoinnin avulla pyrimme muuttamaan tiedon myös visuaaliseen muotoon. Esittelemme Flora & Lauran liiketoiminnallisia piirteitä mukautettujen kuvioiden avulla. (Kamensky 2008, 126–127.)

Analysointityöskentelymme tavoitteita on kehittää lähtötilanteen ymmärrystä Flora & Lauran toiminnasta sekä toimintaympäristöistä, saada perusta liiketoiminnan kehittämiseksi sekä kehittää omia analysointitaitojamme (Kamensky 2008, 120). Tavoitteemme liiketoiminnan analyysillä on ymmärtää Flora & Lauran tämänhetkistä toimintaa ja tunnistaa kehitystarpeet, jotta voimme tuottaa strategiatyökaluja ja toimenpide-ehdotuksia tulevaisuutta varten. Toimenpide-ehdotusten avulla tilaaja voi kehittää liiketoimintaansa järjestelmällisesti.

Liiketoiminnan analysoinnissa on myös haasteensa. Hankkiessa ja käsitellessä tietoa tulee olla kriittinen. Keräämme tietoa toiminnan nykytilasta haastatteluiden ja olemassa olevien dokumenttien avulla. Tietoa hankitaan niin toiminnan sisäpuolelta, kuin ulkopuolelta. Flora & Lauran toiminnassa ei ole aiemmin hyödynnetty erilaisia analyysimenetelmiä, joten toiminnasta ei löydy valmiita raportteja, laskelmia tai tutkimuksia. Tästä johtuen käytämme havainnointia yhtenä tiedonhankintavälineenä.

Aloitamme liiketoiminta-analyysimme tekemällä Flora & Lauran **SWOT-analyysin**, jolla selvitämme toiminnan ominaispiirteitä. SWOT-analyysi on työkalu toiminnan sisäisen kyvykkyyden ja voimavarojen sekä yrityksen ulkopuolisen toimintaympäristön tekijöiden luomien mahdollisuuksien ja uhkien analysointiin. Sen avulla arvioimme Flora & Lauran vahvuuksia ja heikkouksia sekä toimintaympäristön kehityksen luomia tulevia mahdollisuuksia ja uhkia. Menetelmän avulla vahvuuksien, heikkouksien, uhkien ja mahdollisuuksien huomaamisen lisäksi etenemme myös johtopäätöksiin. Analysoinnin tavoitteena on luoda pohja nykytilan kartoitukselle. (Viitala & Jylhä 2013, 49.)

Selvittämällä Flora & Lauran asiakkaat, kohderyhmät, sidosryhmät sekä yhteistyökumppanit saamme käsityksen tämänhetkisestä verkostosta. Tätä kutsutaan **verkostoanalyysiksi**. Verkostoanalyysin tavoitteena on ymmärtää millaiset vuorovaikutussuhteet vallitsevat eri toimijoiden välillä. Ryhmittelemme verkostoanalyysissämme Flora & Lauran asiakkaat kohderyhmiin ja kuvailemme myös sidosryhmiä. Verkostoanalyysin pyrkimyksenä on selvittää eri toimijoiden välistä dynamiikkaa. (Kamensky 2008, 60.)

Toimintaympäristöanalyysilla on tärkeä asema opinnäytetyössämme Flora & Lauran liiketoiminnan kehittämisen kannalta. Selvitämme toimintaympäristöanalyysin avulla Flora & Lauran toimintaan vaikuttavia yhteiskunnallisia ja ympäristöllisiä tekijöitä, sekä markkinoita ja kysyntää. Toiminnan jatkuvuuden ja kehittämisen kannalta on kyettävä sopeutumaan ympäristöön sekä vaikuttamaan siihen. Tämä on mahdollista vain, jos Flora & Laura tuntee ja ymmärtää ympäristönsä sekä sen käyttäytymisen ja muutokset. Toimintaympäristöanalyysin avulla Flora & Laura kykenee arvioimaan omaa toimintaansa jopa maailmanlaajuisella tasolla. (Kamensky 2008, 138.)

Toimintaympäristöä analysoitaessa voidaan erottaa toisistaan toiminnan mikroympäristö ja makroympäristö. Mikroympäristöllä tarkoitetaan yrityksen lähiympäristöön kuuluvia yhteistyökumppaneita, asiakkaita ja sidosryhmiä ja makroympäristöllä laajempia, yhteiskunnallisesti vallitsevia ilmiöitä ja tekijöitä. Mikroympäristöä selvitämme edellämainitun verkostoanalyysin avulla, makroympäristöön pureudumme PESTE-analyysissä. (Viitala & Jylhä 2013, 44.)

PESTE-analyysi on apumenetelmä ja analyysityökalu, jolla selvitämme Flora & Lauran toiminnan poliittista (P), ekonomista (E), sosiaalista (S), teknologista (T) ja ekologista (E) tilaa ja tulevaisuutta. Poliittiseen toimintaympäristöön vaikuttavat muun muassa lainsäädäntö, yrittämisen vapaus ja verotus sekä poliittinen päätöksenteko. Ekonomiseen eli taloudelliseen toimintaympäristöön liittyy yleinen taloustilanne, taloussuhdanteet sekä yhteiskunnallinen kokonaisostovoima. Sosiaalisilla tekijöillä viitataan erilaisiin trendeihin, käytänteisiin, uskomuksiin ja tapoihin sekä muun muassa kulutustottumuksiin ja ajatusmalleihin. Näihin vaikuttaa myös esimerkiksi demografiset tekijät, kuten ikä, sukupuoli, asuinpaikka sekä koulutustaso. Teknologisen toimintaympäristön tekijöitä ovat teknologian luoma infrastruktuuri ja mahdollisuudet. Ekologisessa toimintaympäristössä tutkitaan ympäristötekijöitä, toiminnan ekologisia vaikutuksia ja kestävästä kehitystä. Suurin osa toimintaympäristöistä on luonnollisesti hyvin kiinteästi yhteydessä toisiinsa. (Kamensky 2008, 139–140.)

Käytämme PESTE-analyysia mukaillen, sillä koemme tärkeäksi lisätä toimintaympäristötutkimukseen laajennettu kuvaus toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Lisäämme poliittiseen näkökulmaan globaalin näkökulman, jotta voimme pohtia myös kansainvälistä toimintaympäristöä. Ekologista toimintaympäristöä katsomme myös eettisestä näkökulmasta, jotta voimme tutkia sosiaalisen ja ekologisen toimintaympäristön yhteyttä toisiinsa.

5.3 Benchmarking

Toteuttamamme benchmarkingin eli vertaisanalyysin, jotta saamme selville Flora & Lauran kaltaisia toimijoita paikallisella sekä kansainvälisellä kentällä. Benchmarkingilla tarkoitetaan käytäntöä, jossa omaa kehittämisen kohdetta verrataan toisiin, usein alansa parhaimpiin toimijoihin. Flora & Laura on Suomessa nykykukkamuotoilun edelläkävijä, joten teemme yksityiskohtaisemman benchmarkingin samankaltaisista kansainvälisistä toimijoista.

Benchmarkingin avulla voidaan kyseenalaistaa omaa prosessia sekä hakea uusia näkökulmia toimintaan. Inspiraation löytäminen muilta alan tekijöiltä toimii usein toimeenpanevana voimana uusia toimintaprosesseja kehittäessä. Benchmarkingin ydinajatus on ymmärtää, kuinka omassa toiminnassa voidaan toteuttaa käytänteitä paremmin, mielenkiintoisemmin ja tehokkaammin. Vertailukohteita voi myös etsiä muualta kuin oman alan toimijoiden piiristä. (Ojasalo ym. 2014, 43.)

Vertaamaamme Flora & Lauran toimintaa laajalla skaalalla eri toimijoihin. Näin voimme soveltaa käytänteitä luovasti Flora & Lauran toimintaan sopiviksi. Etsimme vertaisanalyysissämme nykykukamuotoilun toimijoita käyttäen erilaisia internetlähteitä, kuten yritysten verkkosivuja sekä kartoittamalla toimijoiden sosiaalisen median profiileja, hyödyntäen muun muassa Instagramia.

5.4 Skenaariotyöskentely yhteiskehittelytyöpajan keinoin

Jotta voimme vastata opinnäytetyömme tutkimuskysymykseen *Kuinka Flora & Lauran liiketoimintaa voisi tulevaisuudessa kehittää?* tulee meidän ymmärtää, kuinka laaditaan käsikirjoitus tulevaisuudesta. Tämän hahmottamisessa meitä auttaa skenaariotyöskentely. **Skenaariot** ovat tulevaisuuden ennakoinnin työvälineitä. Ennakoimalla tulevaa toimintaympäristöä toimija saa etulyöntiaseman suhteessa muihin. (Kamensky 2008, 172.)

Skenaariot vaativat perustaksi hyviä analyyseja. Kyseessä on skenaarioiden ja analyysien välinen vuorovaikutussuhde, jossa ne tukevat toisiaan. Tästä johtuen tutkimuspolkumme kulmakivinä ovat jo edellisessä kappaleessa kuvaillut analyysityökalut. Skenaariotyöskentelymenetelmällä yritykselle tai toiminnalle rakennetaan loogisesti eteneviä tapahtumasarjoja tai kehityspolkuja, joiden avulla tarjotaan vaihtoehtoja toimintastrategian kehitykseen (Viitala & Jylhä 2013, 364). Valitsemalla skenaariotyöskentelyn tutkimusmenetelmäksi pystymme pohtimaan Flora & Lauran toiminnalle mahdollisia seuraavia askeleita.

Skenaariotyöskentely liittyy strategiseen suunnitteluun kolmella tavalla. **Aiheskenaariot** määrittelevät, mitkä ovat mahdollisia maailmoja. **Missioskenaariot** hahmottavat, kuka ja missä me olemme ja **toimintaskenaariot** määrittelevät, minne voidaan mennä ja kuinka. Toimintaskenaariot sisältävät usein alustavan päätöksen siitä, minne päätetään mennä ja näin ollen toimivat myös strategisen suunnitteluprosessin käynnistämisen lähtökohtana. Keskitymme opinnäytetyössä aiheskenaarioiden luomiseen. Skenaariotyöskentely rakenteena tuottaa yleismaailmallista tietoa, mutta itse skenaarioiden tulokset pätevät vain Flora & Lauran liiketoiminnassa. (Meristö1991, III.)

Skenaariotyöskentelymme lähtökohtana toimii **yhteiskehittelytyöpaja** (*co-creation workshop*). Yhteiskehittelytyöpaja on yhteisöllinen ideointimenetelmä, jossa tilaaja tai toimija on mukana. Työpaja sopii kehittämishankkeisiin, joissa etsitään uusia, innovatiivisia suuntia toiminnalle. Työpaja on menetelmänä luova ja se antaa mahdollisuuden lähestyä

aihetta uusista näkökulmista. Tästä syystä menetelmä sopii opinnäytetyömme menetelmäksi. Yhteiskehittelytyöpajan hyötyjä ovat konkreettiset ideat, arvokkaat neuvot ja uudet näkemykset. (Ojasalo ym. 2014, 158.)

Käytämme yhteiskehittelytyöpajassamme työkaluina **tulevaisuuspyörää** (*futures wheel*) ja **ACTVOD-tulevaisuustaulukkoa** (*futures table*). Avaamme nämä käsitteet luvussa 7 Skenaariotyöskentely. Käsittelemme luvussa 7.5. Skenaariotyöskentelyn tulokset myös hiljaisia signaaleja, trendejä ja megatrendejä, sillä ne ovat tärkeä osa ennakkointia.

Olemme jakaneet opinnäytetyössä käytetyt tutkimusmenetelmät kuviossa 2 esiteltäviin vaiheisiin.

Kuvio 2. Tutkimuspolku

6 Flora & Lauran toiminnan nykytilan kartoitus

Tässä luvussa käsittelemme Flora & Lauran tämänhetkistä liiketoimintaa analyysityökalujen avulla. Näiden analyysien keinoin saamme vastauksia alatutkimuskysymyksiimme.

6.1 SWOT-analyysi

SWOT-analyysi on hyvä työkalu toiminnan ominaispiirteiden analysointiin. Päätimme aloittaa nykytilan kartoituksemme Flora & Lauran SWOT-analyysillä. Analyysi on toteutettu meidän toimesta Väinölän ja Forssin haastattelujen avulla saadusta aineistosta. Näin saamme selkeän kuvan Flora & Lauran toiminnan eri ulottuvuuksista.

Flora & Lauran **vahvuuksiin** kuuluu selkeä osaamisalue ja uniikki yritysidea. Ala on selkeästi rajattu orgaanisten materiaalien käyttöön. Jo toiminnan nimi viittaa tähän. Uniikin ideasta se, että kasvimaailmaa käytetään monipuolisesti ja koko sen laajuudessaan. Flora & Laura on vahva brändi ja yritysidea ei lokeroidu yksittäiseen tapaan tehdä asioita, vaan konsepti on muuntautumiskykyinen. Jokainen projekti on erilainen ja niitä myös lähestytään uudella tavalla. Tämä antaa mahdollisuuden ketterälle ja riippumattomalle toiminnalle, jonka myötä voidaan vaikuttaa esimerkiksi ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin asioihin. Väinölällä on poikkeuksellisen luova ajattelukyky ja taito toimia muotoilijana, graafikkona, taiteilijana sekä yrittäjänä.

Heikkous Flora & Lauran toiminnassa on selkeän yritysmuodon puute. Se estää liiketoiminnan kasvun, sillä resursseihin ei ole mahdollista panostaa samalla tavalla, kuin jos toiminnalla olisi oma yhtiömuoto. Tällä hetkellä Väinölällä on monta rautaa tulella. Päivätyönsä lisäksi häntä työllistää useat projektit myös Flora & Lauran ohella. Riskinä tässä on, että oma jaksaminen ei riitä. Toiminnan heikkoudeksi voidaan laskea myös kansainvälisen agentuurin tai yhteistyökumppanin puute. Toiminnalla on mahdollisuus olla kansainvälisesti menestynyt, mutta tämänhetkiset ajalliset resurssit eivät mahdollista kansainvälistymistä.

Mahdollisuuksiin kuuluu Flora & Lauran kyky toimia useiden taiteenalojen rajapinnoilla. Tämä lisää Flora & Lauran toiminnan tunnettuutta uusien kohderyhmien keskuudessa. Uudet kohderyhmät mahdollistavat uudet asiakkaat. Flora & Laura on tehnyt yhteistyötä muun muassa Design Forum Finlandin ja kuvittajien kanssa aiemmin. Kollaboraatioiden

eli yhteistyön lisääminen mahdollistaisi toiminnan laajentamisen. Flora & Lauran olemassa olevan verkkokaupan kehittäminen luo potentiaalista lisämyyntiä yritykselle. Ekologiseen edelläkävijyyteen panostaminen on suuri mahdollisuus toiminnalle.

Suurin yksittäinen **uhka** Flora & Lauran toiminnalle on viher- ja kukkailmiön hiipuminen ja tämän myötä ostavan asiakaskunnan vähentyminen. Vallalla oleva hyvinvointitrendi voi kääntyä laskuun, jonka myötä tarve Flora & Lauran kaltaiselle toimijalle vähenee. Viher- ja kukka-alalla toimivat uudet toimijat ovat lisääntyneet ja tämä lisää henkistä kilpailua. Lisääntynyt henkinen kilpailu aiheuttaa väsymystä. Uhka on myös se, että mikäli toimintaan ei panosteta ajallisin ja taloudellisin resurssein, toiminta lakkaa.

Kuvio 3. SWOT-Analyysi (mukaillen Viitala & Jylhä 2013, 49)

6.2 Verkostoanalyysi

Tässä kappaleessa avaamme Flora & Lauran toimintaan vaikuttavia yhteistyökumppaneita, asiakkaita ja sidosryhmiä. Jan-Erik Johanson, Mikko Mattila ja Petri Uusikylä (1995, 3) avaavat kirjassaan *Johdatus verkostoanalyysiin* tämän tutkimusmenetelmän perusteita. Verkostoanalyysi syventyy tutkimaan toimijoiden välisiä suhteita, verkostojen

rakennetta sekä niiden dynamiikkaa. Sen avulla havainnoidaan sekä suurten organisaatioiden että yksittäisten toimijoiden rooleja keskinäisessä verkostossa. (Johanson ym. 1995, 3–4.)

Kohderyhmäsegmentoinnin avulla asiakkaat ryhmitellään yhtenäisiin joukkoihin - kohderyhmiin. Segmentoinnin peruserä on, että asiakaskohderyhmiä tulisi lähestyä niin, että liiketoiminnasta eniten hyötyviä lähestytään ensimmäiseksi. Tämä on tärkeä työkalu asiakassuhteiden hallinnan ja markkinoinnin kannalta. (Viitala & Jylhä 2013, 100–101.) Tutkimme Flora & Lauran asiakassegmentointia, jotta saamme kokonaisvaltaisen käsityksen siitä, minkälaisia kohderyhmiä tulisi jatkossa ottaa huomioon.

Asiakkaat ovat yksilöitä, yrityksiä tai organisaatioita, joilta saadaan tulovirtaa. Yritysasiakkaiden ostoprosessi eroaa kuluttaja-asiakkaiden ostokäyttäytymisestä siten, että siihen vaikuttaa ostajayrityksen yrityskulttuuri. Siihen vaikuttaa myös ostavan yrityksen toimiala, koko ja sijainti. (Viitala & Jylhä 2013, 74 ja 104.) Flora & Lauran projekteihin ja toimeksiantoihin vaikuttavat ostajayrityksen arvot, periaatteet ja tavoitteet. Flora & Lauran asiakkuuksiin kuuluu yrityksiä monelta eri toimialalta. Avaamme näitä asiakassuhteita kuviossa 6. Kaikkia asiakkaita ei Flora & Lauran verkkosivuilta löydy, vaan asiakkaat listattiin tilaajan kanssa kokonaisuudessaan yhteen ensimmäistä kertaa.

<p>TAIDE</p> <p>Helsingin Kaupunginmuseo Amos Rex Tukholman kulttuuri-instituutti Oslo'n kulttuuri-instituutti Tokion kulttuuri-instituutti New Yorkin kulttuuri-instituutti</p>	<p>DESIGN</p> <p>Artek Artek Japan Klaus Haapaniemi Iittala Vitra</p>	<p>VAATESUUNNITTELIJAT</p> <p>Satu Maaranen Marimekko Samuji Terhi Pölkki Nanso Pre Helsinki</p>
<p>TAPAHTUMAT</p> <p>Savonlinnan Oopperajuhlat Flow Festival Kiasma / URB Festival Foodstock Festival</p>	<p>ARTISTIT</p> <p>Paperi T Husky Rescue</p>	<p>MUUT</p> <p>Google Moomin Characters MKK K-Citymarket Stockmann Herbina Valio Kekkilä</p>
	<p>EDITORIAL</p> <p>Trendi Gloria Optio HS Säätiö</p>	

Kuvio 4. Flora & Lauran asiakkaat

Sidosryhmät ovat yrityksen välittömässä läheisyydessä toimivia ulkopuolisia tahoja, joiden toimintaan yritys vaikuttaa tai joiden toiminta vaikuttaa yritykseen. Sidosryhmällä ja yrityksellä on panos-vastike-vuorovaikutussuhde (Viitala & Jylhä 2013, 389). Flora & Lauran sidosryhmiin kuuluu muun muassa raaka-ainetoimittajat, tavarantoimittajat, kukkatukut ja logistiikkayritykset. Flora & Lauran sidosryhmiin voidaan laskea myös esimerkiksi kirjanpito palvelut, graafiset palvelut ja verkkosivujen ylläpito. Yritykselle on suotuisaa tuntea omat sidosryhmänsä ja pyrkiä luomaan hyvät suhteet niihin. Kuvassa 4. näkyy Flora & Lauran yritysmarkkinointimateriaalia.

Kuva 4. Flora & Laura markkinointimateriaalia. Kuva: Juho Huttunen (Flora & Laura 2019)

Flora & Lauran **yhteistyökumppaneita** on vuosien varrella ollut muun muassa Suomen Tukholman, Oslon, Tokion ja New Yorkin kulttuuri-instituutit. Vaikka kyse on ulkomailla toimivasta tahosta on varsinainen yhteistyökumppani ollut suomalainen instituutti. Suomen New Yorkin Instituutti tarjosi Flora & Lauran käyttöön New Yorkin residenssinsä sekä työhuoneen ja galleriatilan.

6.3 Toimintaympäristöanalyysi

Tässä luvussa erittelemme Flora & Lauraan vaikuttavia toimintaympäristöjä. Näitä ovat poliittinen ja globaali, ekologinen ja eettinen, sosiaalinen ja kulttuurinen, teknologinen sekä ekonominen toimintaympäristö. Toimintaympäristöjen ymmärrys auttaa Flora & Lauraa reagoimaan toimintaympäristöjen muutoksiin ja vaikuttamaan niihin. Eri toimintaympäristöt ovat hyvin kytköksissä toisiinsa.

6.3.1 Poliittinen ja globaali toimintaympäristö

Flora & Lauran lähitoimintaympäristö on Helsinki. Helsingin kaupungin tavoitteena on kaupunkikulttuurin monipuolistaminen ja esteettisen kaupunkiympäristön turvaaminen. Helsinki avaa kulttuurista visiotaan kulttuuristrategiassaan seuraavanlaisesti: "Helsinki on monimuotoinen ja omaleimainen taiteen, luovuuden ja kulttuurin keskus sekä kansainvälisesti kiinnostava kulttuurin edelläkävijä Itämeren alueella" (Helsingin kaupunki 2010). Kunnallisella tasolla esimerkiksi Taiteiden Yönä Senaatintorille toteutettu Salainen Puutarha, jossa Flora & Laura toimi taiteellisena johtajana, mahdollistettiin Helsingin kaupungin toimesta. Helsinki poliittisena toimintaympäristönä on hyvä mahdollistaja Flora & Lauran kaltaisen kulttuurialan toimijalle. Koko potentiaalia Suomen muista toimintaympäristöistä ei ole vielä käytetty. Jalansijaa toiminnalle ei ole vielä haettu Helsingin lisäksi muista maailman metropoleista.

Globalisaatio kiristää kilpailua, mutta luo samalla mahdollisuuksia kansainvälisillä taide- ja kulttuurimarkkinoilla. Anna-Leena Riitaoja Helsingin yliopistosta määrittelee globalisaation yksinkertaisimmillaan paikallisen ja globaalin yhteen kietoutumiseksi ja keskinäiseksi riippuvuudeksi. Tällä tarkoitetaan ihmisten ja alueiden kasvavaa yhtenäistymistä johtuen lisääntyneestä vuorovaikutuksesta ja yhteistyöstä ihmisten ja yritysten välillä. (Riitaoja n.d.) Globalisoituminen luo uusia työmahdollisuuksia ja kansainvälisiä yhteyksiä. Kaikkia globalisoitumisen myötä tulleita mahdollisuuksia ei ole Flora & Lauran toiminnassa vielä käytetty.

Flora & Lauran yritysmuotona toimi aiemmin toiminimi, joten itsensä työllistäjänä toiminta jäi nykyisessä sosiaalivakuutus- ja työlainsäädännössä katveeseen (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2009). Tämä tarkoittaa sitä, että freelancerit, kevytyrittäjät sekä toiminimiyrittäjät ovat alakynnessä suhteessa palkansaajiin. Pysyvä yritysmuoto toisi taloudellista jatkuvuutta pirstaleiseen toimeentuloon. Tulevaisuuden yritysmuoto ja toimintatavat ovat

murroksessa ja pyrimme opinnäytetyöllämme luomaan vaihtoehtoisia näkökulmia Flora & Lauran toimintaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ohjaa Suomen valtion kulttuuripolitiikkaa. Mikäli kulttuuri-toimijoiden mahdollisuudet toimia rajoittuvat Suomessa harjoitettavan kulttuuripolitiikan seurauksena, tulee tämä vaikuttamaan myös Flora & Lauran toimintaan. Flora & Lauran toimintaan vaikuttaa kulttuuripolitiikan lisäksi suoraan tai välillisesti Suomen talouspolitiikka, elinkeinopolitiikka ja sisäpolitiikka. Koska toiminta tapahtuu Suomessa, vaikuttaa toimintaan Suomen lait ja asetukset. Ulkomaille toteutetuissa projekteissa toimintaan vaikuttaa kohdemaan politiikka ja lainsäädäntö.

Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan kulttuurin toimijakenttä on monipuolistunut. Kulttuuripolitiikan strategiassa korostetaan lisääntyneitä monitaiteisuutta ja uusia ilmaisumuotoja. Taiteen- ja kulttuurinalat ja niiden organisoitumistavat poikkeavat toisistaan. Monialaisuutensa vuoksi kulttuurin ja taiteen toimialoilla ei ole kattavaa eri taiteen ja kulttuurin aloja yhteen sitovaa lainsäädäntöä. (Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategia 2025.) Koska Flora & Laura on monitaiteellisuutta hyödyntävä toimija koskevat kulttuuripolitiikan strategiset päätökset ja lainsäädäntö toimintaa.

6.3.2 Ekologinen ja eettinen toimintaympäristö

Flora & Lauran arvoihin kuuluu luonnon monimuotoisuuden kunnioittaminen ja suojeleminen. Flora & Lauran ekologiseen toimintaympäristöön vaikuttaa voimakkaasti ilmastonmuutos ja siitä johtuvat lieveilmiöt. Asiakkaat ovat entistä tiedostavampia omista ekologisista valinnoistaan. Toimeksiannoissa korostetaan ympäristöasioita. Maapallon ylikuormituksen ja resurssien vähenemisen vuoksi on selvää, että laadukkaaseen liiketoimintaan ja yrittämisen perusedellytyksiin kuuluu kestävä ja mahdollisimman vähän ympäristöämme kuormittava toiminta.

Jokaisen yrityksen tulisi toimia kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti, jotta ilmastonmuutos pystytään pysäyttämään. Ympäristöministeriö määrittelee kestävä kehityksen maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaksi jatkuvaksi ja ohjatuksi yhteiskunnalliseksi muutokseksi. Sen päämääränä on taata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. (Ympäristöministeriö 2017.)

Kestävä kehitys on ilmiö, jonka etenemistä vauhdittaa aiheesta lisääntynyt keskustelu, tietoisuus sen tärkeydestä sekä uutisointi ilmastonmuutoksen aiheuttamista muutoksista. Valinnoillaan Flora & Laura voi vaikuttaa siihen, kuinka kestävää toiminnan kehitys on ja kuinka suuri hiilijalanjälki toiminnasta jää. Hiilijalanjäljellä mitataan ihmisen tuottamia ilmastopäästöjä (Sitra 2018a). Valinta siitä käytetäänkö lähellä tuotettuja, kotimaisia vai kauempaa kuljetettuja raaka-aineita, vaikuttaa ekologisesti ja eettisesti toimintaan. Myös harvinaisemmat, yksittäin toimitetut tuotteet jättävät suuremman hiilijalanjäljen, kuin suurina massoina kuljetetut raaka-aineet. "Tällä hetkellä haluan käyttää juuri ruusuja ja gerberoita, koska niitä tuodaan suurissa massoissa" Väinölä kertoo haastattelussa. Flora & Lauran toimeksiannot ovat tilaustöitä ja ne tehdään varsinaiseen tarpeeseen, joten hävikkiä ei synny verrattuna fyysisessä toimitilassa toimivaan kukkakauppaan. (Väinölä 18.10.2018.)

Jokaisen yrityksen tulisi huolehtia omasta ympäristövastuustaan. Rohwederin (2004) mukaan yrityksen ympäristövastuu voidaan jakaa välittömään ja välilliseen vastuuseen. Välitön vastuu jakautuu yrityksen itse aiheuttamien ympäristöä koskevien ongelmien hallintaan sekä luonnonvarojen kestäväan käyttöön. Välillinen ympäristövastuu liittyy yrityksen sidosryhmien ja välillisten toimijoiden aiheuttamaan ympäristökuormitukseen. Raaka-aineiden ja energian käyttö tulee olla tarkoituksenmukaista ja yritystoiminnan tulee pyrkiä minimoimaan jätteiden ja päästöjen määrää (Rohweder 2004, s. 77–78). Flora & Lauran toiminta on tällä hetkellä fyysiseen toimitilaan sitoutumatonta, jonka vuoksi sen ekologinen jalanjälki on pienempi verraten siihen, että toiminnalla olisi pysyvä tila. Jokainen projekti pyritään toteuttamaan niin, että jätettä ja päästöjä kertyy mahdollisimman vähän. (Väinölä 18.10.2018.)

6.3.3 Sosiaalinen ja kulttuurinen toimintaympäristö

Flora & Lauran sosiaaliseen ja kulttuuriseen toimintaympäristöön kuuluu ihmisten arvo maailma ja sosiaaliset normistot. Yhteiskunnallisesti on tärkeää luoda kestävää kulttuuria. Kulttuurisen kestäväan kehityksen tavoitteena on vahvistaa kulttuuri-identiteettiä sekä lisätä erilaisten kulttuurien tuntemusta ja arvostusta. Kulttuurisesti kestävä kehitys edistää ihmisten ja alueiden hyvinvointia sekä mahdollistaa eri kulttuurien säilymisen ja kehittymisen. Kulttuuria määriteltäessä on hyvä ottaa huomioon, että siihen kuuluu niin aineellisia kuin aineettomia asioita. Kestävä kulttuuri on jatkuvassa muutoksessa ja se elää vuorovaikutuksessa ihmisten ja ympäristön kanssa. Sosiaalisessa ja kulttuurisessa kestävydessä keskeisenä ajatuksena on taata hyvinvoinnin edellytysten siirtyminen sukupolvelta toiselle. (YK-liitto n.d.)

Kulttuurin tavoitetilaksi asetettiin Kulttuurin strategia 2020 kulttuurin ja luovuuden, kulttuuriperinnön ja -ympäristön vahvan aseman saavuttaminen suomalaisessa yhteiskunnassa. Tavoitteita olivat kulttuurin arvon, merkitysten ja vaikutusten ymmärtämisen edistäminen. Tämä kulttuuripolitiikan strategia välittyy suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan arvomaailmaan. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2009, 23).

Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan arvot ja käsitykset asioiden tärkeysjärjestyksestä määrittelevät Flora & Lauran sosiaalista ja kulttuurista toimintaympäristöä. Vaasan yliopiston filosofian professori Tommi Lehtonen kuvaa arvojen olevan ominaisuuksia, joita yhteiskunnassa pidetään hyvinä ja tärkeinä niin yksilö- kuin yhteiskunnallisella tasolla. Ne ohjaavat ihmisten tekoja ja toimintaa. Suomalaisille tärkeitä arvoja ovat luonnon arvostus, rehellisyys ja suoruus sekä tasa-arvo. (Lehtonen 2016.) Koska asiakaskunta koostuu pääosin suomalaisista tahoista, on näiden arvojen huomioon ottaminen oleellista toiminnassa.

Flora & Laura on voimakkaasti eri taiteenalojen rajapintoja hyödyntävä toimija. Yhteistyö eri taiteen- ja toimialojen kanssa on rajatonta. Kuten luvussa 6.2. Verkostoanalyysi on mainittu, asiakaskuntaan kuuluu laaja-alainen joukko toimijoita. Flora & Lauran työn toteutustavat vaihtelevat toimeksiannoista riippuen. Yhteistyökumppaniksi tai toimialaksi on mahdollista ajatella mikä tai kuka tahansa. Ketteränä toimijana jokaiseen toimeksiantoon on mahdollista sisällyttää erilaisia sosiaalisia ja yhteiskunnallisia viestejä katsojalle ja kokijalle. Flora & Lauralla on halu poimia unohtunutta symboliikkaa ja välittää sitä tähän päivään. (Väinölä 18.10.2018.)

Toiminnan sosiaaliseen ja kulttuuriseen toimintaympäristöön vaikuttaa voimakkaasti ajankohtainen hyvinvoinnin megatrendi, joka liittyy myös hyvin vahvasti vallalla olevaan nousukauteen ja sen myötä ostovoiman kasvuun. Avaamme lisää tästä aiheesta luvussa 7 Tulevaisuusskenaariot.

6.3.4 Teknologinen toimintaympäristö

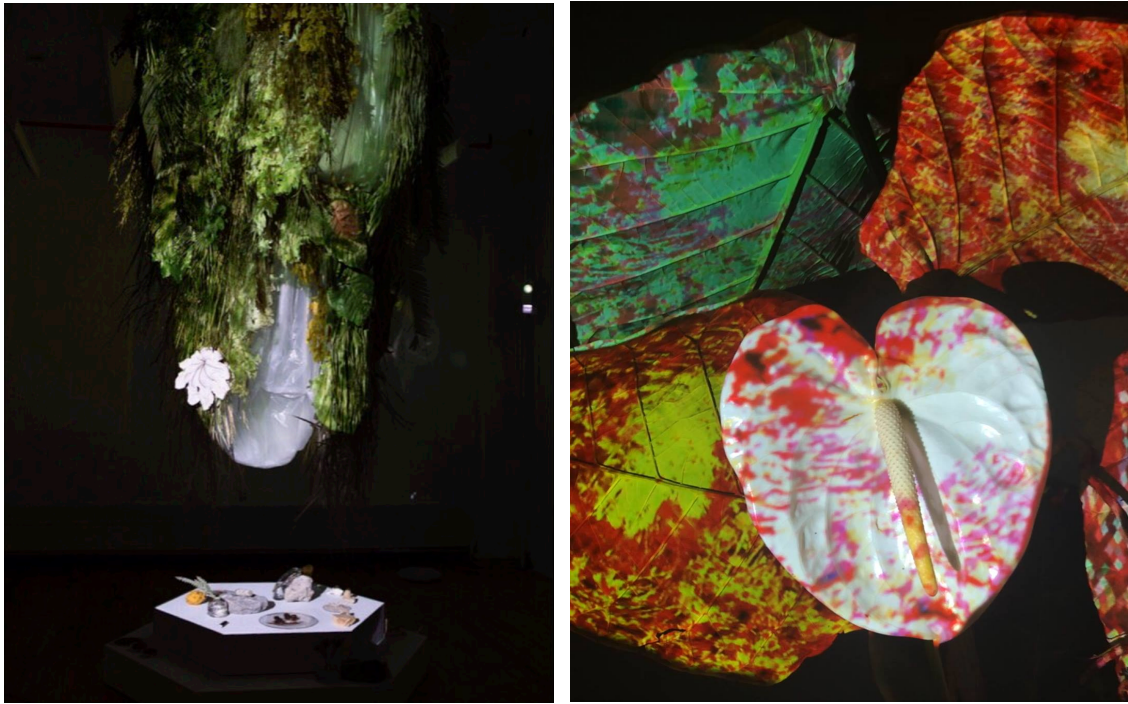
Tällä hetkellä teknologiaa kehitetään kiihkeämpään tahtiin kuin koskaan aiemmin. Teknologian kehityksellä on laajoja vaikutuksia lähes kaikkiin tuntemiimme aloihin, toimintatapoihin ja arkeen (Sitra 2018). "Digitalisaatio muuttaa aiempaa voimakkaammin tuotanto-, elinkeino- ja työrakenteita mutta myös kysyntää, kuluttamista, palvelujen järjestämistä ja elämäntapoja" (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2009).

Flora & Laura toiminnassa hyödynnetään teknologiaa. Toiminnan verkkosivut on tärkeä markkinoinnin ja mainonnan väline, joten niiden päivittämiseen tulisi panostaa. Markkinoinnilla tarkoitetaan asiakaslähtöistä ja kokonaisvaltaista tapaa edistää tuotteidensa tai palveluidensa myyntiä. Mainonta on tavoitteellista tiedottamista tai myynninedistämistä ja sen avulla vahvistetaan brändiä. Flora & Laura käyttää brändin vahvistamisessa erityisesti **mielikuvamarkkinointia** (*image marketing*), joka merkitsee koko yrityksen ulkoisen ilmeen ja prosessin yhtenäistämistä yrityskuvan luomiseksi. (Viitala & Jylhä 2013, 107 ja 119). Toiminnan verkkosivut on toimiva väylä myös uusasiakashankintaan.

Flora & Lauralla on verkkosivuillaan myös oma verkkokauppa, jonka kohderyhmänä on erityisesti yksityishenkilöt (Väinölä, haastattelu 18.10.2018). Verkkokaupan tuotevalikoimaan kuuluu kuratoitu kokonaisuus erilaisia kukka- ja kasviteemaisia tuotteita. Verkkokaupan visuaalisuus houkuttelee tutkimaan valikoimaa pidempään ja verkkokaupan tekninen toimivuus ovat hyvällä mallilla. Jotta asiakkuussuhteesta muodostuisi pysyvä, tulisi kiinnittää huomiota tuotteiden saatavuuteen ja vaihtuvuuteen. Tällä hetkellä verkkokaupan tuotteista noin puolet on myyty loppuun, joten kauppa ei voi näin ollen toimia asiakasta tyydyttävästi palvelevana väylänä. Koska tällä hetkellä verkkokauppa on Flora & Lauran ainoa yksityisasiakasta välittömästi palveleva väylä, tulisi kiinnittää huomiota verkkokaupan palvelupolkuun. Palvelupolku kuvaa asiakkaan kokemat vaiheet palvelun alusta loppuun saakka (Ojasalo ym. 2014, 73).

Digitalisuus on nykyaikaa. Elämämme pyörii mobiilien palveluiden ympärillä ja kulutamme päivä päivältä enemmän aikaa älypuhelimme äärellä. Tällä hetkellä Flora & Laura on mukana suunnittelemassa beta-versiota uudesta mobiiliapplikaatiopelistä, jossa käytetään hyväksi kukka- ja kasvimaailmaa. Projekti on vielä alkutekijöissä, mutta kertoo uusista mahdollisuuksista teknologian toimintaympäristössä. (Väinölä 15.4.2019.)

Teknologian kehityksen myötä Flora & Lauran toiminnalle on avautunut uusia tapoja toteuttaa visuaalisia projekteja ja teoksia digitaalisessa muodossa. Yksi viimeisimpiä projekteja on ollut New Yorkin Dumbossa toteutettu moniaistillinen installaatio *Trip*, jossa orgaanisiin pintoihin heijastettiin videomateriaalia (kuva 5). Näyttely myös dokumentoitiin digitaalisesti, jotta se voitaisiin jakaa suuremmalle yleisölle. Tämä on hyvä esimerkki siitä, kuinka teknologian avulla voidaan syventää taide-elämystä. (Väinölä 15.4.2019.)

Kuva 5. Flora & Laura / Trip. Kuvat: Laura Väinölä (Flora & Laura 2019)

6.3.5 Ekonominen toimintaympäristö

Flora & Laura on luovan talouden alalla toimiva tekijä. Luovalla taloudella tarkoitetaan kulttuurin ja luovuuden tuomaa lisäarvoa elinkeinotoiminnassa ja kansantaloudessa. Luovien alojen toimijat ovat korkeasti koulutettuja, mutta heidän osaamistaan ei muilla toimialoilla hyödynnetä riittävästi. Myös Flora & Lauraa vetävä Väinölä on kouluttautunut Lahden Muotoiluinstituutissa graafiseksi suunnittelijaksi. Kun luovien alojen osaamista ja palveluja hyödynnetään muilla aloilla, tuo tämä monialaisuus olennaisia kilpailuetuja organisaatioille ja yrityksille. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017.)

Koska Flora & Lauran pääasiallinen liiketoiminta on business-to-business-toimintaa (*B-to-B*), monialaisuus toteutuu useimmissa projekteissa. B-to-B on yritykseltä toiselle tapahtuvaa liiketoimintaa, kuluttajalle tapahtuvaa liiketoimintaa kutsutaan sen sijaan business-to-customer-markkinoiksi (*B-to-C*) (Viitala & Jylhä 2013, 382). B-to-B-markkinoiden ominaispiirre on se, että kohderyhmä on paljon keskitetympi kuin kuluttajamarkkinoilla. Myös rahallinen panostus projektin toteutuksessa on suurempi.

Taloukasvun myötä Flora & Lauran toiminta on ollut kasvusuuntaista alusta saakka. Danske Bankin mukaan Suomen talous kääntyi kasvuun vuoden 2015 lopulla. Suomen bruttokansantuote kohosi 1,7 prosenttia. Vuonna 2017 Suomen bruttokansantuotteen kasvu kiihtyi 2,8 prosenttiin. Taloukasvun odotetaan vuonna 2018 jatkuvan vahvana 3,0

prosentissa. (Danske Bank 2018.) “Vuonna 2018 työllisyyden ja ansiotason nousu kiihdyttää yksityisen kulutuksen kasvua. Tästä syystä myös BKT:n kasvu nopeutuu viime vuodesta” (Helsingin kaupunki 2018). Tämä kasvusuuntainen taloussuhdanne edesauttaa myös Flora & Lauran toimintaa.

Ekonomiseen toimintaympäristöön vaikuttaa myös Suomen kulttuurimatkailu ja sen tuomat taloudelliset vaikutukset. Suomen kulttuurimatkailun kehityksen ja kilpailukyvyyn edistämässä on luovilla aloilla huomattava rooli. Mitä enemmän kulttuurimatkailijoita Suomi vetää puoleensa, sitä enemmän heille järjestetään palveluita ja tapahtumia. Kulttuurimatkailu lisää myös työpaikkoja luovilla aloilla ja se voi myös lisätä Flora & Lauran toimintaedellytyksiä ostovoiman kasvaessa. Visit Finland kuvailee Suomen vetovoimatekijöitä seuraavanlaisesti: “Suomen vahvuuksia ovat modernin elämänmenon ja luontosuhteeseen pohjautuvan kulttuuriperinnön kiehtova vastakohtaisuus, idän ja lännen kohtaaminen sekä luovuus.” (Visit Finland 2018.)

Kuvioon 5 olemme koonneet toimintaympäristöanalyysistä nousseita tekijöitä.

Kuvio 5. Toimintaympäristöanalyysin tuloksia

6.4 Nykykukkamuotoilun kansainvälisiä ja kotimaisia toimijoita

Aloitimme benchmarkkaamalla Flora & Lauralle sopivia agentuureja maailmalla, mutta huomasimme, että tehtävä on erittäin haastava. Agentuureja varsinaisesti kukkamuotoilijoille ei löytynyt yhtäkään. Löysimme erilaisia design-studioita ja taitelijoille suunnattuja gallerioita useamman, mutta emme kokeneet tämänkaltaisten toimijoiden olevan sopivia tai oleellisia Flora & Lauralle.

Päädyimme kartoittamaan laajemman otoksen kukkia ja kasveja välineenään käyttävistä taiteilijoista ja muotoilijoista, joiden toimintaa tutkimalla saimme selville heidän asiakassegmentointiaan ja suuntautumistaan. Huomasimme, että maailmalla alalla toimivia tekijöitä on erittäin paljon. Yhtenäisyyden Flora & Lauraan löysimme modernista ja yksilöllisestä tavasta lähestyä kukka- ja kasvimaailmaa. Valitsimme useiden tekijöiden joukosta kolme erilaista toisistaan selvästi poikkeavaa toimijaa. Liitteessä 4 esittelemme kaikki benchmarkatut toimijat.

Benchmarkattavat toimijat valitsimme seuraavin kriteerein: kapea-alainen erikoistuminen, kansainvälisyys, ekologisuus ja uudet näkökulmat. Benchmarkingia tehtäessä vahvistui havainto siitä, että Flora & Laura edustaa uudenlaista kukkamuotoilua - nykykukkataidetta.

Samankaltaisia toimijoita kukkiin keskittyneellä suunnittelun alalla on ollut Suomessa hyvin yksipuolisesti. Flora & Laura oli perustamisen aikaan vuonna 2013 ensimmäisiä Suomessa tätä trendiksi muodostunutta ilmiötä hyödyntäviä toimijoita (Rossi 2019). Tämän jälkeen on syntynyt useita saman alan toimijoita, jotka käyttävät orgaanisia materiaaleja, mutta näiden tyyli ja asiakkaat eroavat Flora & Lauran toimenkuvasta merkittävästi.

Kilpailevia toimijoita ovat muun muassa ravintola Harju8:n yhteydessä toimiva Kukkakollektiivi ja Kreetta Järvenpää. Kilpailijoilla tarkoitetaan vastaavanlaisia palveluita tai tuotteita tarjoavia toimijoita (Viitala ym. 2013, 385). Molemmat edellämmainituista tekijöistä toteuttavat kukka- ja kasvi-installaatioita ja asetelmia sekä järjestävät workshopeja. Kukkakollektiivin toimintaa ohjaa lähinnä yksityisille asiakkaille suunnattu fyysinen kukka-kauppa, kun Flora & Lauran toiminta nojaa paikkaan sitoutumattomaan olomuotoon (Kukkakollektiivi 2018). Kreetta Järvenpää eroaa Flora & Laurasta tyylillisesti. Flora & Lauran toiminnasta huokuu näkemyksellinen ja epäkaupallinen taiteellisuus, kun Järvenpään tyyli nojaa historialliseen asetelmallisuuteen. Järvenpää on moniosaaja ja kuvaa toteuttamansa kukka-asetelmat itse. (Järvenpää 2018.)

Kuva 6: Kreetta Järvenpää / Garden. Kuvat: Kreetta Järvenpää (Järvenpää 2018)

Benchmarkaamiamme kansainvälisiä toimijoita yhdistää moderni lähestymistapa. Kukat ja kasvit toimivat välineinä, eikä niistä tehdä perinteisiä asetelmia. Suurin osa tekijöistä on keskittynyt metropoleihin: New Yorkiin, Tokioon ja Pariisiin. Koska kukka-ala suhteessa Suomeen on kehittyneempi, on alalle jalostunut hyvin erikoistuneita tekijöitä. Olemme seuranneet benchmarkaamiamme toimijoita pääasiallisesti sosiaalisessa mediassa, kuten Instagramissa ja Pinterestissä. Visuaalista toimintaa harjoittaville tekijöille nämä sosiaalisen median kanavat ovat elintärkeä markkinointiväylä.

Lähetimme sähköpostitse haastattelukysymyksiä valitsemillemme vertaisanalysoitaville toimijoille. Tavoitteena oli saada selville heidän toiminnan ominaispiirteitä sekä visioita tulevaisuudesta. Yksikään toimijoista ei vastannut haastattelupyyntöömme. Seuraavat heistä kootut tiedot olemme hankkineet toimijoiden verkkosivuilta sekä heitä käsittelevistä artikkeleista ja haastatteluista.

WIFE

Sophie Parker, tekijä kukkataidestudio **Wifen** takana, on taustaltaan taidemaalari ja visuaalinen taiteilija. Hän tarkastelee kasvimaailmaa veistoksellisena välineenä ja on erikoistunut luomaan kasvitaideteoksia maalaamalla kasvien pintaan. New Yorkin Brooklynissa toimivalla taiteilijalla on ollut paljon näyttelyitä ympäri Yhdysvaltoja, mutta hän toteuttaa projekteja myös kaupallisille asiakkaille sekä lehdille. Wife ei korosta kaupallisia töitään verkkosivuillaan eikä sosiaalisessa mediassa, joten voidaan olettaa, että hän haluaa profiloitua ja tulla tunnetuksi erityisesti taiteilijana. Wife täyttää kapea-alaisen erikoistumisen kriteerit benchmarkingissamme. (Wife 2018.)

Kuva 7. Wife. Kuvat: Sophie Parker (Wife 2018)

BRRCH

Brrch on vuonna 2013 New Yorkissa perustettu kukkaprojekti, jonka tavoitteena on luoda surrealistisia ja fantasiamaisia kukkaluomuksia. Brrchin takana on Brittany Asch. Asch tekee kollaboraatioita ja konsultoi eri yrityksiä. Asiakkaita ovat olleet esimerkiksi New York Times, Vogue, Gucci, Björk sekä Dalai Lama. Brrch on päässyt tekemään kukkainstallaatioita elokuvaan, joka on mielenkiintoinen uusi mahdollisuus myös Flora & Lauralle. Töissään Asch haastaa perinteisen tavan tehdä kukka-asetelmia. Hän toteuttaa muun muassa freakebana-tyylillä teoksiaan. Freakeba edustaa rumankauniita, outoja kukka-asetelmia. Tyyli on uusi kukkamuotoilun maailmassa. Niissä yhdistetään usein

vihanneksia, erilaisia tavaroita ja jopa roskia kukkainstallaatioihin. Nimi tulee yhdistelmästä englanninkielistä sanaa *freak* (outo) ja japanilaista kukkataidetta tarkoittavasta sanasta Ikeabana. (Brrch 2018.)

Brrch edustaa kansainvälistä toimijaa, jonka kohderyhmään kuuluu laaja-alainen joukko asiakkaita. Kaupallisia asiakkaita ovat olleet muun muassa suuret muototalot, taiteellisia projekteja on toteutettu esimerkiksi yhteistyössä Museum of Modern Art MoMan kanssa. (Brrch 2018.)

Kuva 8. Brrch / Gucci. Kuva: Brittany Asch

STUDIO LILY KWONG

Studio Lily Kwong on maisemasuunnitteluun ja suurempiin kasvi-installaatioihin keskittynyt tekijä New Yorkista. Studion tavoite on luoda kulttuurisia kokemuksia istutettujen ympäristöjen avulla. Installatioiden lisäksi Kwong luo eläviä ekosysteemejä ja pyrkii maisemasuunnittelun avulla luomaan vihreämpää tulevaisuutta. Studio tekee töitä maisemoiden, taiteen, muodin, hyvinvoinnin ja aktivismin parissa. Kwong on toteuttanut muun muassa installaation *Summer in Winter*, suuren kasveista rakennetun teoksen, jonka ajatus oli taistella ilmastonmuutosta vastaan. "Poliittiset ilmastoratkaisut ja median tapa tuoda ilmastonmuutos esille ovat monimutkaisia ja kaukana ihmisestä. Jos ihmiset alkai-

sivat tuntea luonnon voiman uudelleen, he muuttaisivat käyttäytymistään luontoa kunnioittavampaan suuntaan lähtien heidän omasta tilastaan” Kwong sanoo haastattelussaan Paper-lehdelle (Love 2018). Studio Lily Kwong edustaa yhteiskunnallisesti vaikuttavaa ja kestäväää kasvi- ja kukkamuotoilua harjoittavaa toimijaa. Tämänkaltaisen ekologisuutta korostava toiminta voisi olla hyvä esimerkki myös Flora & Lauran tulevalle toiminnalle. (Studio Lily Kwong 2018.)

Kuva 9. Studio Lily Kwong / Summer in Winter. Kuva: Lily Kwong (Studio Lily Kwong 2018)

Huomasimme benchmarkia tehdessä New Yorkin olevan maailman kukkamuotoilun suurin luova keskittymä. Emme varsinaisesti etsineet New Yorkissa vaikuttavia toimijoita, mutta huomasimme useiden toimijoiden sijoittuvan sinne. New Yorkissa on suuri *flower district*, jossa on samalle alueelle keskittynyt kymmeniä kukkatukkuja ja -kauppoja. Tämä ja kaupungin taiteellinen ilmapiiri saattavat olla syitä siihen, miksi New York on edelläkävijäkaupunki kukkamuotoilussa.

6.5 Nykytilan kartoituksen tulokset

Tässä luvussa esittelemme nykykartoitusanalyysien tuloksia. Analysoimme, kuinka tuloksia voidaan käyttää tulevaisuuskenaarioiden laadinnassa. Koska tulevaisuuskenaarioita lähestytään kehitystyön näkökulmasta, haluamme nostaa tuloksiin osa-alueita, joita voitaisiin kehittää.

Teknologian toimintaympäristöä tarkasteltaessa huomasimme, että se kuinka toimintaan on tämänhetkisillä resursseilla panostettu, jää melko pinnalliseksi. Kävimme läpi erilaisia nykypäivän digitaalisia mahdollisuuksia, eikä näitä verkkosivujen ja mahdollisesti kehitteillä olevan mobiiliapplikaation lisäksi ole käytetty hyväksi. Kun pystytään määrittelemään mistä asiakkaat ovat kiinnostuneita, voidaan seurata ostokäyttäytymistä ja tehdä toimenpiteitä tämän pohjalta. Verkko tarjoaa siis suuren potentiaalisen asiakkaiden käyttäytymisen tutkimiseen. Mielestämme kaksisuuntaisen markkinoinnin hyödyntäminen Flora & Lauran digitaalisessa asiakaspalvelussa olisi mielenkiintoinen mahdollisuus. Tällä tarkoitamme asiakkaan kokonaisvaltaista huomioimista ja toiveiden kuulemistä myynnin edistämiseksi. Jäimme pohtimaan, kuinka resursseja voitaisiin kasvattaa, jotta toiminta voisi olla teknologisesti ajan tasalla. Valitsimme teknologisen toimintaympäristön kehittämisen yhdeksi tulevaisuustyöpajan haasteiksi.

Vaikka Flora & Lauralla riittäisi toimeksiantoja vain kotimaassa on kansainväliset markkinat mielenkiintoinen kehityssuunta. Totesimme toimintaympäristöanalyysissa, että kaikkia globalisoitumisen myötä tulleita mahdollisuuksia ei ole Flora & Lauran toiminnassa vielä käytetty. Ihmiset ovat teknologian ansioista lähempänä toisiaan kuin koskaan ennen. Tieto on jokaisen helposti saatavilla ja kynnys kansainväliseen liiketoimintaan on madaltunut. Tämä avaa kansainvälistymisen mahdollisuuksia myös Flora & Lauran toiminnalle. Erilaisissa kulttuureissa toimiminen synnyttää uusia ideoita, näkökulmia ja kulttuurien välistä synergiaa. Uudessa ympäristössä toiminnan sisin olemus kirkastuu. Kansainvälistyminen avaa mahdollisuuksia kohdata ihmisiä erilaisista lähtökohdista. Liiketoiminnan kasvamisen lisäksi tämä toimii inspiroivana voimana toiminnan jatkuvuudessa. Kansainvälistymistä harkittaessa on tärkeää miettiä, mikä tekee Flora & Laurasta erityisen kansainvälisessä kontekstissa ja pohtia, millaista suomalaista kulttuuriperintöä se edustaa. Näitä ajatuksia koimme tarpeelliseksi jalostaa tulevaisuustyöpajassa.

Totesimme toimintaympäristöanalyysissämme ympäristövastuun velvoittavan jokaista yritystä. Ekologisuutta liiketoiminnassa voidaan lähestyä monella tapaa. Arkipäivän valinnat, kuten raaka-aineiden valinta ja kierrätystavat, on yksi tapa lähestyä asiaa. Se, kuinka viestii omista ekologisista arvoistaan ulospäin, kertoo paljon. Benchmarkingia

tehdessä meitä inspiroi Studio Lily Kwongin tapa nostaa ekologisuus toiminnassa esiin itseisarvona. Koska Studio Lily Kwong toteuttaa pysyvämpiä maisemainstallaatioita, on hänen helpompi toimia kestävän kehityksen mukaisesti. Flora & Lauran toimeksiannot ovat usein lyhytkestoisia ja se tekee teoksista kertakäyttöisiä. Tästä syystä materiaalien jatko- tai uudelleenkäyttömahdollisuuksia voisi tarkastella. Kukat nopeasti kuihtuvana materiaalina eivät useimmiten ole kovinkaan ekologinen vaihtoehto. Tätä olisi hyvä pohtia kriittisesti tulevia ekologisia päätöksiä tehdessä. Kartoituksessa kävi ilmi, että Flora & Lauralla on voimakas tahtotila olla ekologisesti kestävä toimija. Toimeksiantoja tarkasteltaessa ekologisuutta ei korosteta kuitenkaan selkeästi. Tapoja ilmaista toiminnan ekologisia arvoja olisi hyvä jatkokehittää, jotta päästäisiin pisteeseen, jossa Flora & Laura voi olla ylpeästi ekologinen edelläkävijä nykykukkamuotoilussa. Käsittelemme ekologista näkökulmaa yhteiskehittelytyöpajassa.

7 Tulevaisuusskenaariot

"Tulevaisuus kuuluu niille jotka uskovat unelmiensa kauneuteen."

Eleanor Roosevelt

Valitsimme ennakkoinnin tutkimusmenetelmäksi skenaariotyöskentelyn. Tulevaisuusskenaarioiden luominen Flora & Lauralle tarjoaa mahdollisuuden pohtia toiminnalle mahdollisia tulevaisuuden kehityssuuntia. Tulevaisuusskenaariot luodaan nykytilankartoituksen pohjalta saatuihin tuloksiin. Jotta voimme kokonaisvaltaisesti kehittää Flora & Lauran toiminnalle tulevaisuuden skenaarioita, tulee meidän ymmärtää ennakkoinnin periaatteita. On tärkeää ymmärtää **hiljaisten signaalien**, **trendien** ja **megatrendien** käsitteet. Näiden käsitteiden tunnistaminen, tarkastelu ja analyysi lisäävät valmiutta varautua tulevaisuuteen. Skenaariotyöskentely toteutetaan yhteiskehittelytyöpajan keinoin. Työpajamenetelmän etuihin kuuluu hiljaisten signaaleiden sanallistaminen ja esiintuominen.

Hiljaiset signaalit ovat ensimmäisiä merkkejä muutoksesta ja tulevan suuremman muutoksen ensioire. Ne eivät useimmiten tapahtuessaan vaikuta tärkeiltä, mutta voivat olla juuri se eteenpäin vievä voima, jonka seurauksena suunta muuttuu ratkaisevasti. Niitä voidaan käyttää hyväksi organisaation oppimisessa, kasvussa tai kehittämisessä. (Ojasalo ym 2014, 150). Heikkojen signaalien havaitseminen edellyttää erilaisten ilmiöiden

tuntemusta. Flora & Lauran vahvuuksiin kuuluu intuitiivinen havainnointi ja herkkyys tunnistaa erilaisia ilmiöitä sekä kyky luoda muutosta nopeallakin syklillä. Hiljaisista signaaleista saattaa muodostua trendejä.

Trendi on pitkällä aikavälillä tapahtuva ilmiön kehityssuunta. Trendi on suuntaus nykypäivässä, jota tulevaisuudessa on suhteellisen helppo jäljittää tai ennakoita (Topi - Tulevaisuuden tutkimuskeskus 2018). Talouskasvun ja ostovoiman kasvun seurauksena syntynyt hyvinvointitrendi vaikuttaa voimakkaasti myös Flora & Lauran toimintaan. Koska hyvinvointi näkyy niin yksilö- kuin yhteiskuntatasollakin on kyseessä myös megatrendi. Se on laajempi ilmiö, kuin mehupaastot ja fitness-trendi. Sen voi nähdä kokonaisvaltaisena, voimavaroja korostavana ajattelutapana. (Vataja 2015.)

Yksilöllä on mahdollisuus sijoittaa laajemmin omaan hyvinvointiin, kun perustarpeiden tyydyksen jälkeen jää varaa muuhunkin. Hyvinvointitrendi ulottuu myös vallalla olevaan luonto- ja kasvitrendiin. Tämä trendi ilmenee mediassa, tapahtumissa ja kulutuskäyttäytymisessä. Estetiikkaa ihannoidaan ja siihen myös panostetaan. Ihmiset ostavat enemmän kasveja ja viettävät enemmän aikaa luonnossa (Niinistö 2018). Kulutustottumukset ovat vaihtuneet luonnonmukaisemmiksi, jopa kosmetiikassa (Vallinkoski 2015). Mielestämme nousevia trendejä ovat myös elämyksellisyys, kokemuksellisuus ja yksilöllisyys.

Megatrendi on useista ilmiöistä koostuva kehityssuunta tai kokonaisuus, joka koostuu useista eri tapahtumaketjuista tai jopa vastakkaisista alailmiöistä. Megatrendit ovat laajoja, jopa globaaleja kehityksen kaaria, joilla on selkeä suuntaus. Megatrendeilla on pitkäaikaisia vaikutuksia yhteiskunnassa (Rubin n.d.) Suomessa aktiivinen tulevaisuustutkija on Sitra, joka toteuttaa ennakkoluulottomia kokeiluja ja uudistuksia ja ottaa kumppaneita eri sektoreilta mukaan kokeiluihin ja uudistuksiin. Sitran trendilista esittää yhden tulkinnan globaalien muutosilmiöiden suunnista – megatrendeistä. (Sitra 2018b.)

Yhteiskehittelytyöpaja järjestetään 15.4.2019 yhdessä Laura Väinölän kanssa Helsingissä. Työpaja toteutetaan yhdessä tilaajan kanssa, jotta saamme myös hänen näemyksensä tulevaisuuden suuntaan. Käytämme yhteiskehittelytyöpajan suunnitelmassa Turun yliopiston *Practical Guide for Facilitating a Futures Workshop* –oppaassa esitellyjä käytänteitä. Työpajan suunnittelun vaiheet on jaettu valmisteluvaiheeseen, ongelmavaiheeseen, mielikuvitusvaiheeseen sekä todentamisvaiheeseen. Valmisteluvaiheessa pohditaan epäkohtia tai ongelmia, joihin etsitään vastauksia. Esitämme epäkohdista väitteet kunkin tulevaisuusskenaariokappaleen alussa ja etsimme näihin vastauksia. Ongelmavaiheessa tehdään nykykartoituksessa ilmenneet epäkohdat näkyviksi. Mielikuvitusvaiheessa keskitytään kääntämään epäkohdat myönteisiksi ja luomaan niille toivetila.

Tähän vaiheeseen syvennyttään itse työpajassa. Työpajan aiheiksi valikoitui nykykartoitusten tulosten perusteella ekologinen, kansainvälinen ja teknologinen tulevaisuus. Halusimme työpajaan mukaan myös dystooppisia ja utooppisia ideoita synnyttävän villi kortti -näkökulman, jossa mielikuvitusta ei rajata millään tapaa. Todentamisvaiheessa pohditaan toimintoja, jotka voidaan ottaa käytäntöön. Tätä vaihetta käsittelemme luvussa 7.5. Tulevaisuuskenaarioiden tulokset. (Turun yliopisto 2014.)

Yhteiskehittelytyöpaja toteutetaan kahdessa osassa. Menetelminä käytetään mukailtua tulevaisuuspyörää ja ACTVOD-tulevaisuustaulukkoa. Aloitamme tulevaisuustyöpaja yksinkertaisella menetelmällä nimeltä tulevaisuuspyörä. Tämä on eräänlainen visualisoitu avoriihi, jonka keskiössä on valitut toimintaympäristöt. Tulevaisuuspyörä on työkalu, jonka avulla voidaan visualisoida ja kerätä tietoa käsillä olevasta aiheesta. Harjoituksen tarkoituksena on synnyttää mahdollisimman paljon ideoita, joista yksi valitaan jatkokehittelyä varten. Käytämme työpajan tässä vaiheessa 2 minuuttia itsenäiseen pohditteluun ja kirjoitamme ideamme ylös post-it-lapuille. Seuraavat 8 minuuttia keskustelemme esiin nousseista ideoista ja jatkokehittämme niitä yhdessä. (Turun yliopisto 2014.)

Jatkokehittelyyn valitut ideat nostetaan tulevaisuustaulukkoon. Tulevaisuustaulukko on järjestelmällinen tapa kerätä ja jäsenellä tietoa tulevaisuuspyörästä saadusta aineistosta. Käsiteltävä aihe on täsmällinen tavoite, johon etsitään vastauksia eri näkökulmista. Tavoitteena on tunnistaa aiheeseen liittyviä **toimijoita** (actors), **asiakkaita** (customers), **toimintoja** (actions), **arvoja** (values), **esteitä** (obstacles) ja **ajureita** (drivers). Toimijoilla määritellään tekijöitä, jotka tuottavat ja tekevät asioita. Asiakkailla tarkoitetaan sitä, jolle työ tuotetaan. Toiminnoilla kerrotaan, mitä on tavoitteena tehdä konkreettisesti. Arvot määrittelevät valintoja. Esteillä tarkoitetaan tekijöitä, jotka ovat toimintoja hidastavia tai estäviä. Ajurit auttavat tekijöitä saavuttamaan päämääriä. Ajureina toimivat ilmiöt vaikuttavat joko tietoisella tai tiedostamattomalla tasolla päätösentekoon ja valintoihin. (Turun yliopisto 2014.)

Jokaiselle taulukolle annetaan aikaa noin 30 minuuttia. Työpajan päätteeksi keskustelemme tuloksista ja pohdimme myös, mitkä skenaariot olisivat todennäköisimpiä mahdollisia kehityssuuntia. Työpajan viimeisessä vaiheessa keskustelemme saaduista tuloksista ja pohdimme ideoiden toteutuskelpoisuutta. (Turun yliopisto 2014.)

7.1 Ekologinen tulevaisuus

Tutkimme Flora & Lauran ekologista tulevaisuutta selvittääksemme erilaisia tapoja korostaa ekologisuutta toiminnassa. Yhteiskehittelytyöpajan tulevaisuuspyöräosuudessa kartoitettiin Flora & Lauran tulevaisuuden ekologiseen toimintaympäristöön liittyviä ajatuksia ja ideoita. Sitran *Megatrendit 2016 -Tulevaisuus tapahtuu nyt* -julkaisun mukaan ilmastonmuutoskysymykset tulevat kärjistymään entisestään tulevaisuudessa. Ilmastonmuutoksella ja luonnonvarojen ehtymisellä on moninaisia, pitkällä aikavälillä dramaattisia ja monimutkaisia vaikutuksia luonnonympäristöön, ihmisten elinoloihin, talouteen ja yhteiskuntaan. (Kiiski Kataja 2016.) Sitra ei näe kestävyyskriisin päättyvän lähitulevaisuudessa. Luonnonresurssien käyttöön tulee löytää vaihtoehtoisia ratkaisuja. Sitran mukaan haastavinta on muuttaa ihmisten käyttäytymistä ja mielen malleja. Ihmisillä on jo voimakas ymmärrys siitä, että maapallon kantokyky ei riitä meille kaikille. Sitra näkee ymmärryksen yhdestä yhteisestä maapallosta voimistuvan tulevaisuudessa. (Sitra 2018b.) Etsimme työpajassa ratkaisuja Flora & Lauran ekologisen suunnan löytämiseen.

Väite:

Flora & Lauralla on voimakas tahto olla mukana edistämässä kestävän kehityksen arvoja. Kuinka Flora & Laura voisi kehittää toimintaansa, jotta se voisi olla ekologinen edelläkävijä nykykukkamuotoilussa?

Työpajan tulokset:

Yhteiskehittelytyöpajan tulevaisuuspyörän tuloksista vahvana ajatuksena esiin nousi ekologinen aktivismi. Samankaltaisiin ajatuksiin kuuluivat muun muassa poliittiseen päätöksentekoon ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen liittyvät ajatukset. Myös idea Flora & Lauran toiminnalle valjastetusta viljelytoiminnasta syntyi tulevaisuuspyörästä. Yksittäisinä ideoina ilmeni myös mehiläisten elämän edellytyksiä ylläpitäviä projektiluontoisia toimia ja kuivakukkiin keskittynyt kauppa.

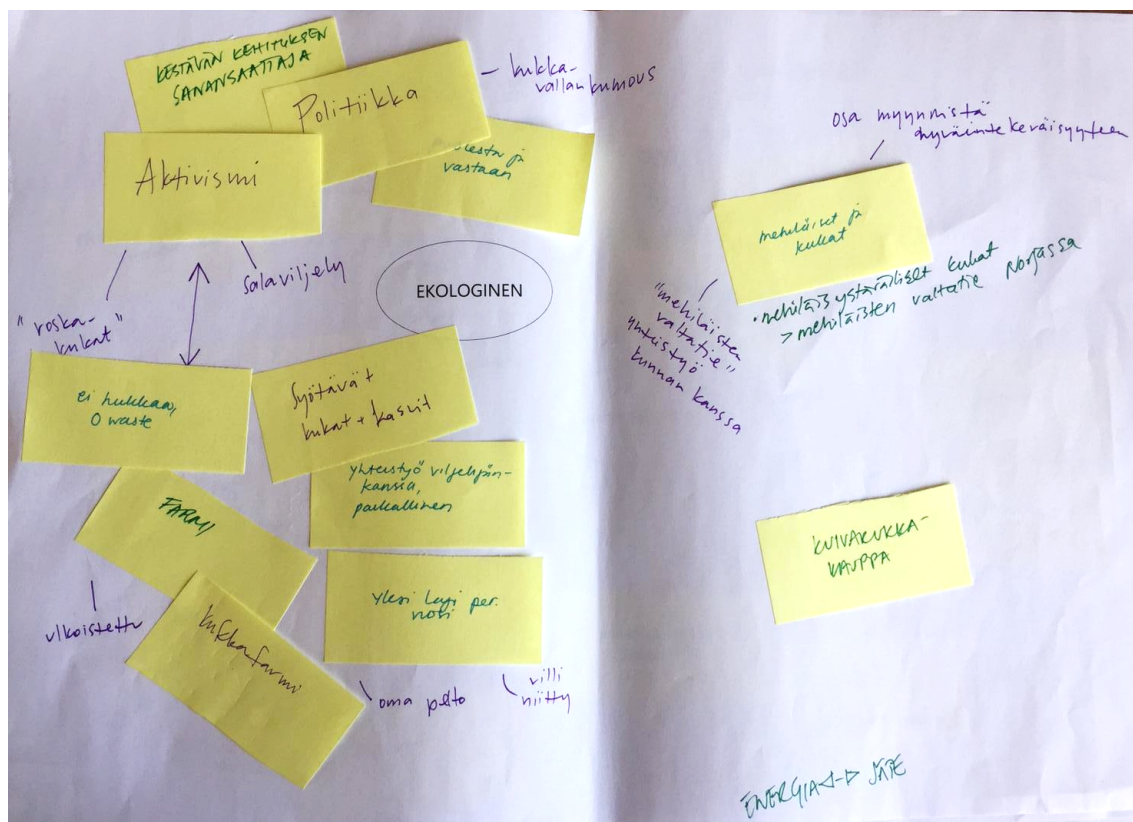
Viljelytoiminnan toteutukseen ehdotettiin erilaisia tapoja. Matalin kynnys viljelytoiminnan aloittamiseen olisi toteuttaa Flora & Lauran oma palsta yhteistyössä paikallisen viljelijän kanssa. Viljelytoiminnassa voitaisiin keskittyä vuosittain yhteen yksivuotiseen kasvilajiin.

Omaa kukkafarmia pohtiessa nousi luonnollisesti esiin tämänhetkinen ajallinen resurssipula. Jotta tämänkaltaisen pitkäntähtäimen toiminta voitaisiin toteuttaa, tulisi siihen panostaa sekä ajallisesti että rahallisesti jo pitkään ennen kevään ja kesän kasvukautta.

Ekologinen aktivismi ja siihen liittyvät toimenpiteet nousivat tulevaisuuspyörän keskustelluimmaksi aiheeksi. “Kestävän kehityksen sanansaattaja”, “puolesta ja vastaan” sekä “zero waste” -teemat herättivät kaikissa työpajaan osallistuneissa kiinnostusta. Guerillatyylisiin toteutettu salaviljely nostaisi esiin kukkien tuonnista ja niiden viljelystä koituvia ilmastopäästöjä. Viljelyprosessi toteutettaisiin vain kukkien vuoksi, ei alleviivataksaan salaviljelyä. Lopputulos ilahduttaisi ihmisiä ja sillä olisi myönteinen vaikutus lintu- ja hyönteiskantaan. Se toisi luonnon lähemmäs, lupaa kysymättä. Ajatuksena olisi luoda vastakohta järjestelmälliselle kukkien istuttamiselle ja viljelylle, ekologisesta näkökulmasta kuin myös energiatehokas tapa tuottaa monelle hyvää mieltä.

Samaa ekologisen aktivismin periaatetta seuraisi “roskakukkien” eli Suomen luonnosta löytyvien perinteisesti rikkaruohoiksi miellettyjen kukkien ja kasvien hyväksikäyttö projekteissa. Suomen vuodenaajat määrittelevät luonnosta löytyvien materiaalien saatuutta. Läheltä löydettyjen kukkien käyttö minimoisi päästöjä ja muita globaalin kaupan lieveilmiöitä. “Roskakukkien” käyttö lisäisi tietoisuutta myös siitä, mikä on tuotettu lähellä ja mikä kaukana. Kaikki ei ole koko ajan saatavilla ja kapean valikoiman kanssa työskentely vaatisi luovuutta ja kykyä ajatella sesongin mukaisesti.

Tulevaisuuspyörässä nousi esiin mehiläisten hyvinvointi. Maailmalla on jo esimerkkejä mehiläisten sukupuuttoon ehkäisevästä ekologisesta aktivismista. Norjasta löytyy esimerkkihanke, jonka kaltaisen ekologisen toiminnan alullepanijana Suomessa Flora & Laura voisi toimia. Norjassa vuonna 2015 toteutettu “mehiläisten valtatie” on ensimmäistä laatuaan oleva hanke. Kaupunkiin on tehty vihreitä keitaita, jotka mahdollistavat mehiläisten reitin läpi Oslon. Kampanjassa on mukana eri puolille kaupunkia sijoittuneita julkisia elimiä, yrityksiä ja yhdistyksiä sekä yksityisiä. Ylen artikkelin mukaan mehiläisten hyvinvointi on tärkeä huolenaihe, koska 30–40% ruoantuotannosta vaatii pölytystä (Töyrylä 2015). Tämän kaltaisen toiminta vaatii osallistavia toimenpiteitä, joissa toimijat tekevät yhteistyötä.

Kuva 10. Tulevaisuuspyörä / ekologinen

Valitsimme tulevaisuustaulukon aiheeksi Flora & Lauran tulevaisuuden ekologisena aktivistina. Ekologinen aktivismi Flora & Lauran tulevissa toimissa on erittäin abstrakti määre erinäisistä ilmastotoimista tai -projekteista, joita nousi esiin tulevaisuuspyörässä. Tulevaisuustaulukkomme punaiseksi langaksi muodostui ekologisen toiminnan ajurit. Tällä hetkellä käynnissä olevat ilmastotalkoot ovat mielestämme syntyneet siitä, että ihmisillä on enemmän tietoa ilmastomuutoksesta ja sen myötä enemmän tahtoa ja halua muuttaa asioita. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja ekologisen tietoisuuden lisääminen vaatii yksilön tahtotilan tehdä muutosta, mutta toimiakseen tämän tahtotilan tulee kehittyä suurempien joukkojen tahtotilaksi.

Ekologinen aktivismi olisi parhaimmillaan poliittista ja yhteiskunnallisesti vaikuttavaa toimintaa, jossa olisi mahdollisuus tehdä yhteistyötä niin kunnallisella, kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla. Tärkeitä toimijoita ja yhteistyökumppaneita aktivismille olisivat kasvatus- ja koulutusinsituutiot. Tulevaisuuden sukupolvet ovat kriittisessä asemassa suhteessa ilmastomuutokseen. Tuleva sukupolvi tulee kärsimään toimimattomuudestamme. Koulutuksessa tulisi huomioida entistä enemmän ilmastotietoisuus ja ilmastomuutosta ehkäisevät opinnot. Jotta Flora & Lauran ekologinen aktivismi perustuisi vankaan tietopohjaan, tulisi asiantuntijapalveluita hyödyntää projekteissa. Median kanssa

yhteistyötä tulisi tehdä jatkuvasti. Myös esittävää taidetta voitaisiin valjastaa ekologisen aktivismin sanoman levittämiseen.

Kokosimme tulevaisuustaulukkoon konkreettisia toimia, joilla Flora & Laura voi toteuttaa ekologista aktivismia tulevaisuudessa. Tärkeimpiä toimintoja on välittää tietoa, kouluttaa ja luoda keskustelua. Keinoja siihen on osallistava toiminta kurssien ja tapahtumien avulla sekä yhteisöjen luominen sosiaalisessa mediassa. Digitalisoituminen tarjoaa mahdollisuuden jakaa tietoa Youtube-kanavien ja podcastien välityksellä.

Tavoitteena on herättää ihmiset ajattelemaan ja kyseenalaistamaan tämänhetkisiä ilmastotoimia sekä luoda vuorovaikutteista keskustelua. Ilmastotalkoiden myötä yritykset ja organisaatiot antavat itsestään vihreämmän kuvan, kuin todellisuudessa ovat. Tässä on kyse viherpesusta. Viherpesulla tarkoitetaan sitä, kun yritys panostaa vihreään imaagoonsa enemmän kuin varsinaisiin tekoihin. Markkinoinnilla on helppo hämätä sekä kulluttajia että myös itseään vihreämmäksi. Yksi ekologisen aktivismin ajureista olisi yritysten viherpesun kritisointi. Viherpesun vastustaminen näkyy myös ekologisen aktivismin arvoissa. Ekologisen aktivismin tärkeimpiin arvoihin lukeutuisi kestävä kehitys, ympäristötietoisuus sekä yhteisöllisyys. Tärkeäksi arvoksi nousi myös tasa-arvo, joka ei katso ikää, maata, sukupuolta tai sosioekonomista asemaa.

Yksittäisen aktivistin ääni saattaa hukkua massaan. Yhteistyössä on voimaa. Haasteita ekologiselle aktivismille voi olla myös yksilön riittämättömyyden tunne siitä, saako yksin muutosta luotua. Yksilötasolla elämänmuutokset eivät riitä ilmastonmuutoksen pysäyttämiseen, muutos vaatii joukon voimaa. Usko ilmastonmuutokseen on vaihtelevaa globaalilla tasolla. Toiminnassa tulisi panostaa kansainväliseen verkostoitumiseen. Ekologisen aktivistina Flora & Laura pyrki löytämään ratkaisuja kestävyyskriisiin, keinoja ilmastonmuutoksen pysäyttämiseen sekä valistamaan maapallon kantokyvyn rajoista.

TUULEVAISUUS EKOLOGISENA AKTIIVISUUTENA

TOIMIJAAT ACTORS	Polittiset partijat	Valtio/ kunnat	Kasvatus/ koulutus -asiantuntijat	Yhdistykset	Asiantun- tijat (specifimust)	Taatteri	Media	
ASIAKKAAT CUSTOMERS	Yrittäjät brändit firmat organisaatiot	Kaupunki	Koulut Päiväkodit Vanhustalot	Artistit	Yksityiset ihmiset	Hyvänteke- vääsyyssän- jestät	Tv-kannat	YK
TOIMINNOT TRANSFORMATION	Kurssit	Performatiivis taide /flash moleit	Osallistava toiminta	Tapahtumat -festarit	- Opetus - koulutus - tietoinnuden lisääminen	Talkit - Radioo - Podcastit	Some - yhteisöt	
ARVOT VALUES	Ekologisuus	Kestävyyys	zero- owaste	Peili - kerätään ihmiset ajattelemaan	Tasa-arvo - rauha - ikt - sukupolvi vähennys	Yhteisöllisyys yesin ei voi tehdä muuta	Afattomuus - sitoutuminen aikaa/ihmisiä - aina rakentaa	
ESTEET OBSTACLES	Ei uskalleta puhua → pelko	Ihmiset ei kiinnosta → ei kerätä huomiota	Litän myrkyistä laimia	Liikaa tietoa → overload	Yhteistyö- kyvyttömyys	Ei uskota ilmaston- muutokseen	Riittämättömyyden tunne	
AJURIT DRIVERS	NYT ON PÄIKKÖ! - pystyn vaikuttamaan	Enemmän tietoa → halua tehdä	Massat tikkeellä - media - poliittinen puhe	UHPEUS- VASTARUUS - kivistä vähä-ekologi- suvelle	Tiede mahdollis- ta	Kukaan maailmassa tiedostaa käden → ev-yhteis- työ	Lapset - tulevaisuus?	

YKSILÖ → MASSA
→ USKO ITSEEN

→ EKOLOGINEN OMATUNTO (TEKNOLOGIEN)

Kuva 11. Tulevaisuustaulukko / Ekologinen aktivismi

7.2 Kansainvälinen tulevaisuus

Yhteiskehittelytyöpajan kansainvälisessä tulevaisuuspyörässä pohdittiin Flora & Lauran kansainvälistymisen mahdollisuuksia. Sitran mukaan kansainvälistymisen erityispiirteenä on globaali keskinäisriippuvuus. Talusalueet ovat yhteydessä toisiinsa kaupan, investointien ja finanssijärjestelmien kautta. Ihmiset, tavarat, ideat ja palvelut liikkuvat ympäri maailmaa. Menestyksen kannalta on tärkeää ymmärtää olevansa erottamaton osa globaalia toimintaympäristöä ja kuinka toimia tässä ympäristössä. (Sitra 2016.) Sitran megatrendilistauksen mukaan ihmiset kokevat olevansa maailmankansalaisia. He ovat osa globaalia yhteisöä enemmän kuin tietyn valtion kansalaisia. Maailmankansalaiset matkustavat sujuvasti työn ja mahdollisuuksien perässä ympäri maailmaa. Kun luodaan laajasti verkostoja eri toimiympäristöihin, voidaan toteuttaa ennakkoluulottomampaa ja innovatiivisempaa yhteistyötä. (Sitra 2018b.)

Väite:

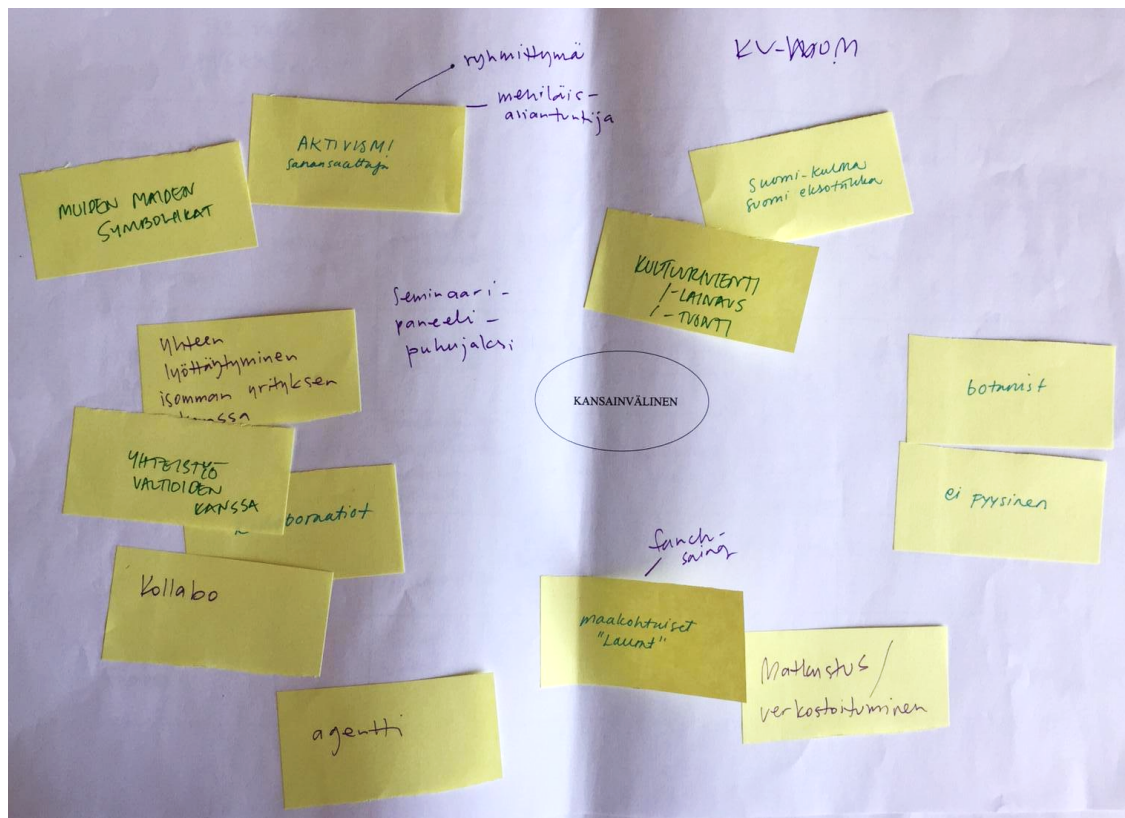
Flora & Lauran asiakkaat ovat pääasiassa suomalaisia. Kuinka Flora & Laura voisi kansainvälistyä?

Työpajan tulokset:

Kansainvälistymisen pohtiminen tuntui työpajan haastavimmalta osuudelta. Suurten yritysten kansainväliset toimintaedellytykset eivät suoranaisesti päde pieneen taiteelliseen toimijaan. Tästä syystä perinteiset kansainvälistymisstrategiat eivät tunnu sopivilta. Kokeemme, että matkustaminen ja verkostoituminen ovat pienen toimijan luonnollisin tapa kansainvälistyä.

Tulevaisuuspyörässä ilmeni halu kansainvälisen yhteistyön tekemiseen. Yhteistyö ja kumppanuudet eri tahojen kanssa nousivat kansainvälistymisessä tärkeimmiksi. Yhteistyö isompien tekijöiden kanssa, jopa valtiollisella tasolla, tuntui työpajaryhmästä houkuttelevalta. Olennaista eri maiden välisessä yhteistyössä olisi kulttuurivienti ja kulttuurivaihto. Meille suomalaisille itsestään selvältä tuntuva Suomi-eksotiikka nousi esiin yhtenä kansainvälistymisen keinona. Tulevaisuuspyörän hauskin idea oli ”maakohtaiset Laurat”, jossa Flora & Lauran toiminta laajennettaisiin ulkomaille franchising-periaatteella. Toimintaa ylläpitäisi muiden maiden omat ”Laurat” ja tämä mahdollistaisi kansainvälisen Flora & Laura -verkoston.

Luonteva tapa kansainvälistyä on ottaa osaa alan seminaareihin sekä verkostoituminen kansainvälisissä alan tapahtumissa. Edellytys siihen, että voi toimia puhujana kansainvälisissä paneelikeskusteluissa ja seminaareissa, on olla oman toiminnan näkyvä keulakuva. Flora & Laura on kansainvälisen edustajan tai agentin puutteesta huolimatta saanut kutsun puhujaksi 26.-27.9.2019 järjestettäville *Us By Night* -designfestivaaleille Antwerpenissä, Belgiassa (Väinölä, haastattelu 15.4.2019).

Kuva 12. Tulevaisuuspyörä / Kansainvälinen

Tulevaisuustaulukossa perehdyimme tulevaisuuden kansainvälisiin kollaboraatioihin. Lähdimme pohtimaan toimijoita, joita tämänhetkisestä toimintaympäristöstä on hankala löytää. Tavoitteena kollaboraatioissa olisi löytää uusia näkökulmia tekemiseen. Hedelmällisimmät yhteistyökumppanuudet synnyttävät uusia ja innovatiivisia palveluita, tuotteita, verkostoja tai keskusteluita. Yhteistyökumppaneita kollaboraatioihin voisi olla esimerkiksi taiteilijat, hyväntekeväisyysjärjestöt sekä yritykset ja brändit. Mielenkiintoisia yhteistyökumppaneita olisi esimerkiksi alkuperäiskansat, kansallisuudet sekä kuninkaalliset. Keskusteluissa nousi esiin mahdollisuus harjoittaa kulttuurinvaihtoa alkuperäiskansojen kanssa kukkien välityksellä.

Ajureina kansainvälistymiseen toimisi halu nähdä maailmaa, levittää tietoisuutta ja kasvattaa liiketoimintaa ja tunnettua. Verkostojen luominen, uudet aluevaltauksset ja tietäidon kerryttäminen ovat syitä kansainvälistymiseen. Globaalisti toimiminen vaatii ennakkoluulottomuutta ja avarakatseisuutta. Kulttuurierot ja kielimuuri eri maiden välillä saattavat olla voimakkaita ja tärkeimpiä ominaisuuksia kansainvälisessä toiminnassa on olla yhteistyökykyinen. Tulevaisuustaulukossamme ilmeni, että suurin kansainvälisten kollaboraatioiden esteitä ovat yhteistyövaikeudet ja resurssipula.

Perinteisesti kollaboraatiot mielletään tuotteiden ja palveluiden tuottamiseksi. Työpajassa ilmeni vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa kollaboraatioajatusta. Jo aiemmassa työpajavaiheessa ilmennyt ekologinen aktivismi nousi esiin myös kollaboraatioiden muodossa. Tämänkaltaisia epäkaupallisia kollaboraatioita voidaan toteuttaa luomalla verkostoja tai osallistamalla kansainväliseen keskusteluun ja tapahtumiin.

Pohdimme työpajassa, voiko olla kansainvälinen liikkumatta mihinkään ja voiko olla kansainvälisesti vaikuttava tekijä ja samalla ekologinen. Kansainvälisesti vaikuttaminen vaatii useimmiten logistisia toimenpiteitä eli sen, että ihmiset ja materia liikkuvat. Aineettomat valinnat ja lähestymistapa mahdollistavat kansainvälistymisen ekologisin keinoin. Flora & Lauran tulevaisuuden kansainväliset kollaboraatiot olisivat väylä globaalille verkostolle. Kollaboraatioita eri toimijoiden kanssa olisi mahdollista toteuttaa lähes ympäri maailman.

TULEVAISUUDEN
KANSAINVÄLISET KOLLABORAATIOIT

TOIMIJAT ACTORS	Kalleh maailman Laura+ (maailmalla)	Yritykset Brändit	Taiteilijat Muotoilijat Graafikot	Hyvänteke- visyys- järjestöt	Lapset	Kuninkaalaiset	Alkuperäis- nsuokaat / -kansat	Kansalliset puistot
ASIAKKAAT CUSTOMERS	Yritykset Brändit	Kuningas- nuoret	Artistit	Yksityis- henkilöt	yksittäiset kasvi- tarnat	Tapahtumat	Polittiset toimijat	
TOIMINNOT TRANSFORMATION	Tuote- kollabot	Asiantuntij- palvelut	Tapahtumat	Verkostojen luominen	Kulttuuri- vaihto	Keskustelu	Kaupan perustaminen -ei fyysinen	aktiivisi
ARVOT VALUES	Yhteisöllis- syyt -osallistaminen	Ennalokumalotta- isuus Hyväksyminen Avaukset- seisuus	Ecologisuus	Demokraati- suus	Luonnon monimuotoi- suuden kannattaminen			
ESTEET OBSTACLES	Yhteistyö- vaikeudet	Halu olla epätavallinen	Ecologisuus -ontko -pöytä -kannat/kannat	Sisään- pää- minen -kannat	Resurssipuute	Kielimuri	Kulttuuri- erot	
AJURIT DRIVERS	Tarve nähdä maailman	Tarve levittää -sanoja -tietoisuutta	Halu kasvatella toimintaa	Halu kasvatella tunnettua	Taidon Tiedon kennytminen	Verkostojen lisäminen	Uudet alustat	

↑ lähtökohta, huomio kielellä

Kuva 13. Tulevaisuustaulukko / Kansainväliset kollaboraatiot

7.3 Teknologinen tulevaisuus

Flora & Lauran teknologista toimintaympäristöä määrittelee digitalisaation kehitys. Teknologista tulevaisuutta pohtiessamme esiin nousi laaja kattaus erilaisia digitalisaation myötä nousseita mahdollisuuksia. Opetus- ja kulttuuriministeriö näkee digitalisaation ja

luovien alojen yhteistyön toisiaan vahvistavina tekijöinä. Luovien alojen suhde digitalisaatiokehitykseen on moniulotteinen. Luovat alat toimivat suunnannäyttäjinä digitaaliselle aikakaudelle ja näille aloille syntyy uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Digitalisoituvassa yhteiskunnassa aineetonta ja digitaalista kulttuuriperintöä kertyy uusilla tavoilla. Kun kulttuuriperintöaineistoja on aiempaa enemmän saatavilla digitaalisesti, syntyy niitä hyödyntäviä uusia tuotteita ja palveluja. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017.)

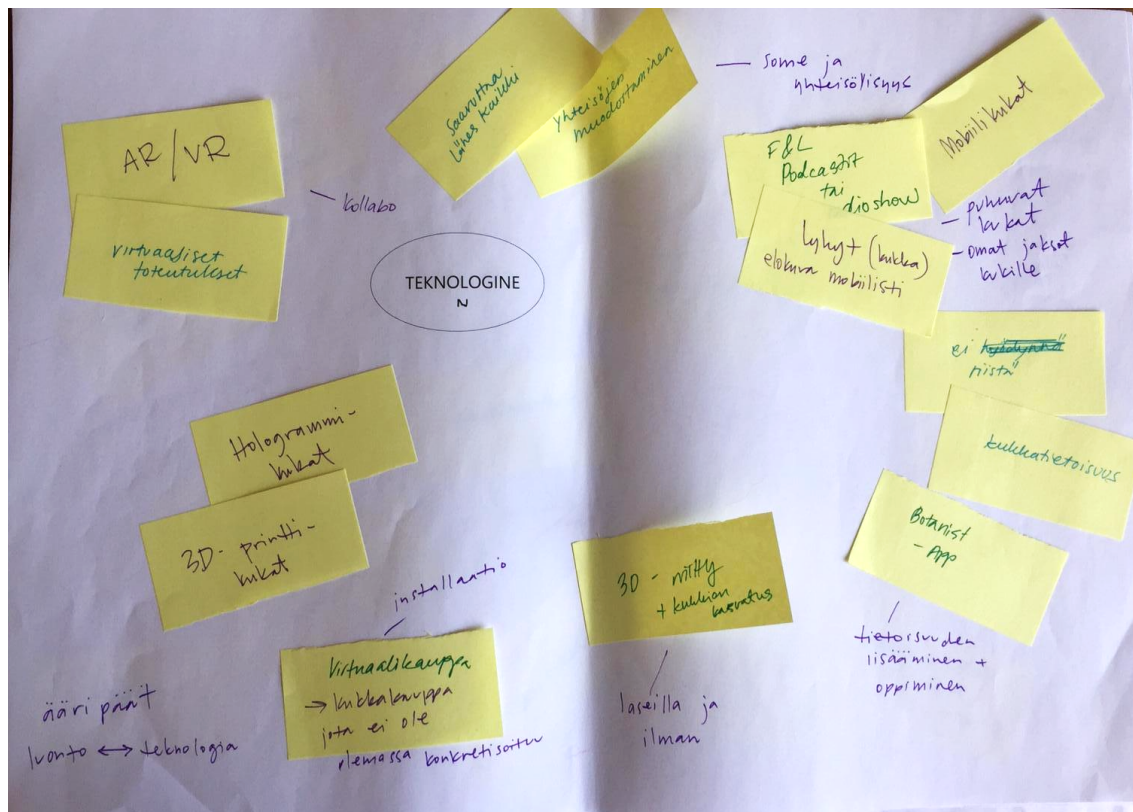
Väite:

Flora & Laura ei täysin hyödynnä teknologisia mahdollisuuksia, joita on tarjolla nykypäivänä. Kuinka Flora & Laura voisi olla teknologian kehityksessä mukana?

Työpajan tulokset:

Luonto ja teknologia edustavat toistensa ääripäitä ja tämä teki teknologisesta näkökulmasta kiinnostavan. Teknologia saavuttaa lähes kaikki ihmiset ja se helpottaa yhteisöjen muodostumista verkossa. Huomasimme, että teknologinen lähestymistapa yhdisti työpajan kokonaisuudeksi. Yhtymäkohtia löytyi niin ekologisesta kuin kansainvälisestäkin näkökulmasta.

Teknologia tarjoaa rajattomat mahdollisuudet toteuttaa projekteja niin teknisesti kuin ideatasolla. Teknologia kehittyy jatkuvasti ja sen myötä markkinoille tulee uusia palveluja ja uusia keinoja toteuttaa omia näkemyksiään. Koska kyseessä on visuaalisuutta hyödyntävä tapa toimia, sopii se Flora & Lauralle hyvin. Työpajan tulevaisuuspyörässä ilmeni AR/VR-tekniikan sekä 3D-tekniikan tuomia mahdollisuuksia, sekä erilaisia mobiiliin toteutettavia applikaatiota. AR/VR-tekniikalla toteutettu virtuaalinen kukkakauppa muodostui keskustelua ja ajatuksia herättävimmäksi ehdotukseksi.

Kuva 14. Tulevaisuuspyörä / Teknologinen

Halusimme käsitellä virtuaalista kukkakauppaa tarkemmin tulevaisuustaulukossa. Virtuaalinen kukkakauppa olisi kokijalle elämys ja se tarjoaisi lukemattomia mahdollisuuksia kokea virtuaalista palvelua. Virtuaalisen kukkakaupan avulla tämänhetkinen motto: "Kukkakauppa, jota ei ole olemassa" konkretisoituu.

Virtuaalisen kukkakaupan päätoiminto olisi kukkakauppa, jossa asiakkaalle toimitettaisiin hänen virtuaalisesti valitsemansa fyysiset kukat ja muut ostokset kotiin. Lähes kaikki tulevaisuuspyörässä esiintyneet ajatukset saatiin siirrettyä myös virtuaalisen kukkakaupan palvelutoimintoihin. Muun muassa kaupassa palvelevat puhuvat hologrammikukat sekä oman virtuaaliniityn kasvattaminen olivat toimintoja, joita kauppa voisi tarjota. Virtuaalista kukkakauppatilaa voisi hyödyntää myös koulutus- ja kurssitarkoituksiin. Tilassa voisi järjestää esimerkiksi tapahtumia, keikkoja ja seminaareja, jotka käsitelisivät kukka- ja kasvimaailmaa.

Teknologian korkeat kustannukset olisivat haaste virtuaalisen kukkakaupan perustamiselle. Toteuttaminen vaatisi rahallista panostusta erityisesti henkilöstöresursseihin, joiden avulla tekniset toiminnot saataisiin käyttökelpoisiksi. Esteenä on, että tekniikkaa tämänkaltaisen palvelun luomiseen ei välttämättä ole vielä saatavilla. Palvelu vaatisi myös

kalliita laitteistoja ja softia toteutuakseen. Asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden löytäminen saattaisi olla haaste virtuaalikukkakaupan toteutumiselle. Digiähky ja teknologinen ylikuormitus saa ihmiset hakeutumaan aitojen asioiden äärelle, joten tämänkaltaiselle palvelulle ei ehkä riittäisi kysyntää.

Virtuaalinen kukkakauppa tarjoaisi eskapistisen visuaalisen nautinnon asiakkaalle. Palvelun etuja olisi toiminnan aineettomuus ja tämän myötä myös ekologisuus. Parhaimmillaan virtuaalinen kukkakauppa olisi mukaansatempaavaa, elämyksellistä virtuaalimatkailua. Työpajaan osallistuneilla ei ollut kokemusta vastaavanlaisesta toiminnasta, joten palvelun uutuusarvo olisi suuri. Valikoiman ja kaupan ilmeen vaihtuvuus houkuttaisi asiakasta palaamaan virtuaalikukkakauppaan uudestaan. Tämänkaltaisen virtuaalikaupan idean voisi toisintaa myös muunkaltaiseen verkkojälleenmyyntiin. Mikäli idea ja sen tekninen toteutustapa on täysin uusi, tulisi palvelumalli patentoida. Palvelumallin toisintaminen olisi mahdollisuus kasvattaa liiketoimintaa. Virtuaalinen kukkakauppa voisi olla taideprojekti sekä kannattavaa liiketoimintaa. Parhaimmillaan siitä voisi tulla tulevaisuuden kulttuuriperintöä.

Sitran mukaan virtuaalitetodellisuus tulee yleistymään tulevaisuudessa ja muokkaamaan kokemusta eletystä ympäristöstä sekä luo mahdollisuuksia uusiin toimintatapoihin. Flora & Lauran virtuaalinen kukkakauppa käyttäisi hyväkseen virtuaalitetodellisuutta. Se mahdollistaisi palvelu- ja kulttuurikokemuksen ilman siirtymistä paikasta toiseen. Simuloidut maailmat tulevat olemaan osa ihmisten arkea tulevaisuudessa ja Flora & Laura olisi virtuaalisen kukkakaupan avulla mukana teknologian murroksessa. (Sitra 2018b.)

TULEVAISUUDEN VIRTUAALINEN KUKKAKAUPPA

TOIMIJAT ACTORS	AR-VA yhtiöt	Startupsit	Designit	Kuuntajat	Rahoittajat	TEES	Säätiöt -rahoitus	SITRA
ASIAKKAAT CUSTOMERS	Vestijä- henkilöt	Yritykset	Strukturaaliset + suunnittelijat	Hotellit	Tapahtumat tunnus	lentoyhtiöt	Häiritsemättömät -allergiatilanteet	Puhuvat kukat
Tapalittomat (keulat)	TOIMINNOT TRANSFORMATION	Kukka- kauppa	Tietoisuuden lisäminen -koulutus	Visuaalinen nautinto	Elämys	Virtuaali- matkailu	Esikysymys ↓ ↑	Allergia- liitto
ARVOT VALUES	Aineettomuus	Ekologisuus	Elämyksellisyys	Ho	Oppi	Botanist	Helppo saavutettavuus	
ESTEET OBSTACLES	Teknologian hinta piste	Laitteet	Yhteistyö- kumppanin puute	Asiakkaiden puute	Tasaisuus	Vittarointi / kuorointi	Ihmisten hakeutu- minen sidos- sille	
AJURIT DRIVERS	Uusi teknologia	Saavutettavuus	Uutuus	Kokemuksellisuus Elämyksellisyys	En ole vielä olemassa	Rajattomat mahdollisuudet	Palvelun iän myynti malle →toisinto →franchising	

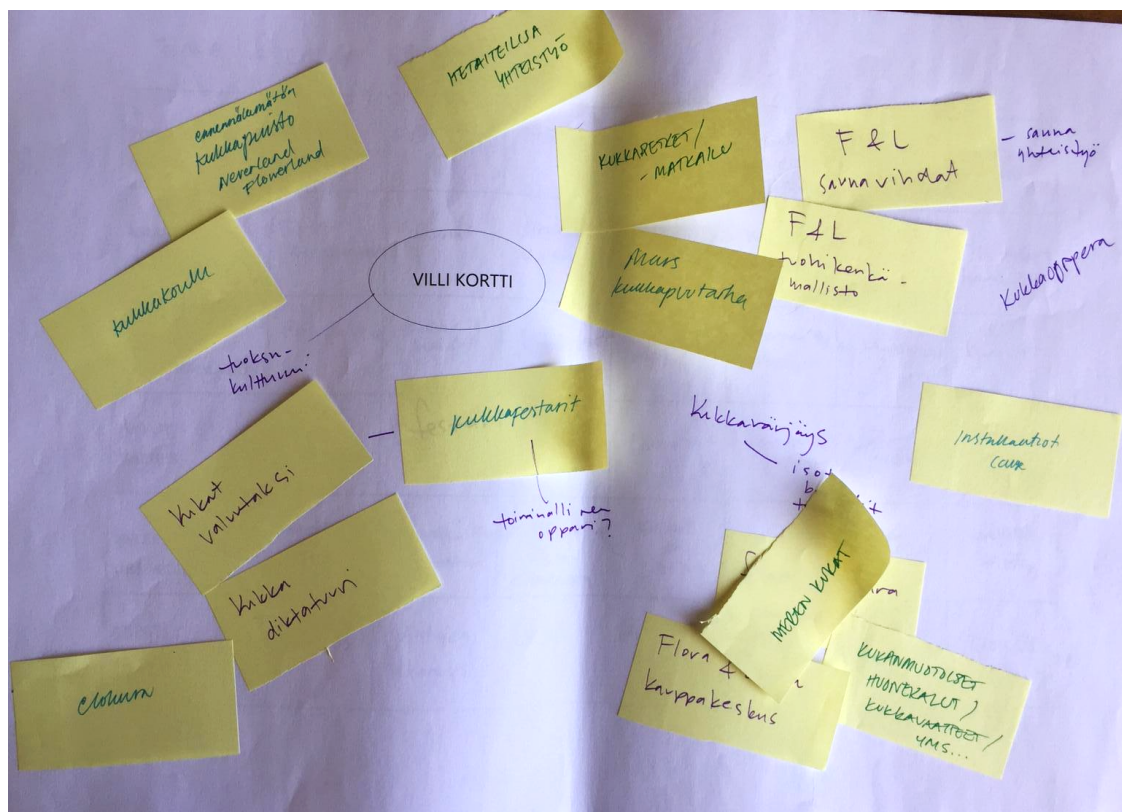
Kuva 15. Tulevaisuustaulukko / Virtuaalinen kukkakauppa

7.4 Villi kortti

Toteuttamassamme tulevaisuustyöpajassa halusimme rajata kolme selkeää aihealuetta - ekologisen, kansainvälisen ja teknologisen toimintaympäristön tutkimisen - ja näiden lisäksi jättää tilaa mielikuvitukselle. Päätimme valita neljänneksi aiheeksi vapaan assosiaation - villin kortin. Kaikki ideat ja miellelyhtymät sallittiin työpajan tässä osiossa. Meidät yllätti se, että villin kortin työpajaosuudessa syntyi hullujen ideoiden joukossa myös hyvin toteutuskelpoisia ajatuksia.

Tulevaisuuspyörässä ideat kukoistivat dystooppisista ja utopistisista ajatuksista hyvinkin toteuttamisen arvoisiin ajatuksiin. Kukkia ehdotettiin käytettävän valuuttana ja jopa lähetettävän Marsiin. Myös kaupallisia ideoita nousi esiin - Flora & Lauralle omistettu kaupakeskus sekä kukka-aiheinen tuotemallisto ilmeni vastauksissa. Myös saunavihat kaupallisena tuotteena oli mukana ehdotuksissa. Tapahtumallisia ajatuksia oli muun muassa kukkaopera ja kukkiin keskittynyt festivaali. Flora & Lauran järjestämät kukkaretket puutarhoihin, luonnonpuistoihin ja muihin kiinnostaviin kasvimaailman kohteisiin oli

yksi villin kortin työpajaosuudessa nousseista oivalluksista. Kukkamatkailun lisäksi idea kukkakoulusta löytyi tulevaisuuspyörästä.

Kuva 16. Tulevaisuuspyörä / Villi kortti

Tulevaisuustaulukkoon valittiin aiheeksi Flora & Laura -saunavihdat, sillä työpajaryhmä totesi sen olevan heti toteutuskelpoinen tuote, jolla olisi kysyntää. Flora & Laura saunavihdat olisivat perinteisiä saunavihtoja, joissa näkyisi Flora & Lauran erityinen kädenjälki. Tuoteperheeseen kuuluisi yksinkertaisten vihtojen lisäksi myös vihtoja, joihin olisi lisätty aromaattisia kukkia ja kasveja. Keskityimme vihtoihin liittyviin tekijöihin yksityiskohtaisemmin tulevaisuustaulukossamme.

Vihtojen tuottamiseen vaikuttavia toimijoita olisivat maanomistajat, joilta materiaalia ostetaan. Vihtojen kaupallistaminen vaatisi asiantuntijapalveluita, kuten pakkaussuunnittelun osaajia ja tietotaitoa perinteisiltä vihdantekijöiltä. Työpajassa ei noussut esiin markkinoinnin yhteistyökumppanit, mutta niitä tarvittaisiin vihtojen jälleenmyyjien löytämiseen. Jotta vihdat voitaisiin toimittaa jälleenmyyjille, tarvittaisiin logistisia palveluita. Potentiaalisia asiakkaita vihdoille olisivat julkiset ja yksityiset saunat, hyvinvointiin keskittyneet toimijat, kuntosalit sekä uimahallit. Yksityiset henkilöt, kuten lomalaiset ja turistit olisivat myös mahdollisia kuluttajia Flora & Laura -vihdoille. Kansainväliset alihankkijat olisivat Flora & Laura vihtojen asiakkaita, sillä kyseessä olisi suomalainen vientituote.

Vihdat edustaisivat suomalaisuutta, raikkautta ja puhtautta. Vihdoissa korostuisi suomalaiset arvot - luonto ja yksinkertaisuus. Flora & Lauran vihtoihin lisätyt aromaattiset ja hyvinvointia edistävät kasvit ja kukat tekisivät tuotteesta moniaistillisia. Vihdat olisivat esteettisesti miellyttäviä, tuoksuisivat luonnolta ja edistäisivät terveyttä. Vihdat toteutettaisiin lähituotantona yhdessä suomalaisten toimijoiden kanssa.

Esteitä toiminnalle olisi materiaalin hankintaan liittyvät maankäyttöluvat, sillä oksien katkominen ei kuulu jokamiehenoikeuksiin. Tällä hetkellä meneillään oleva saunakulttuurin nousukausi ei välttämättä kestä ikuisesti, joten vihtojen kysyntä voisi hiipua. Vuodenajat vaikuttaisivat vihtojen materiaalin saatavuuteen.

Vihtojen ympärille voitaisiin kehittää erilaisia yhteisöllisiä toimintoja. Näistä esimerkkinä tulevaisuustaulukossa nousi hyvinvointipalvelut ja aromaattiset koivuhoidot. Kukkavihtojen sidontakurssit ja perinteisen saunakulttuurin edistäminen kurssien muodossa kuului oivalluksiin. Vihdoissa viehätti kesäntuntu, helppous ja yksinkertaisuus. Työpajaryhmä oli yhtä mieltä siitä, että saunakulttuuri ja vihdonta ovat arvokasta kulttuuriperimää. Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö esittää saunomista Unescon Ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon, josta päätös saadaan vuonna 2020 (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019). Nämä ajatukset toimisivat ajurina vihtatuotannolle.

Sitran mukaan terveys ja hyvinvointi voidaan nähdä megatrendinä laajemmin ajateltuna. Ihmisten kokemus osallisuudesta, merkityksellisyydestä sekä omien mahdollisuuksien ymmärtämisestä korostaa hyvinvoinnin merkitystä yhteiskunnassa. Paikallisuuden ja yhteisöllisyyden merkitys nähdään voimakkaana voimavarana tulevaisuudessa. Saunavihtojen lähituotantoperiaate korostaa paikallisuuden merkitystä. (Sitra 2018b.)

FLORA & LAURA SAUNAVIHDAT

TOIMIJAT ACTORS	Mann- omistajat	Apukädet	Yhtiökset	Palvelus- motaarit	Astori- tuntijat (yhdistelmä- tuotantuyritys)	Narrin- tehtäjä tai sijoittaja	Kulutus- simat
ASIAKKAAT CUSTOMERS	Turistit/ KV-asukkaat	Saunat	Vimhallit kontosalit	Lomalaiset	Wellness- ketjut	Tarvit	Yksityiset henkilöt
TOIMINNOT TRANSFORMATION	Pesupalvelu	Koivu- hoidot	Vihdonta	Löyly- mää	Aromatiset palvelut	Hyvinvointi	Kurssit
ARVOT VALUES	Moni- araisuus	Hyvin- vointi	Suomi	Luonto	Raukeus puhtaus	Lähi- tuotanto	Uudenlainen (talous)muutos
ESTEET OBSTACLES	Muunkäyttö lupa	Suunakulttuurin ehtyminen	Vierokulttuurin viikittämistä	Korut ei kasva	Tuholaiset	Vuoden ajat	Kaikki keräily
AJURIT DRIVERS	Helppous	Vihdojen ihannus	Kesä	Kulttuurin vahvistaminen	Sauna on (Unescon maailman- perintö- listalla)	Wellness	Yhteisöllisyys

Kuva 17. Tulevaisuustaulukko / Flora & Laura saunavihdat

7.5 Tulevaisuuskenaarioiden tulokset

Tässä luvussa esittelemme yhteiskehittelytyöpajassa saatuja tuloksia ja johtopäätöksiä niiden saattamisesta toimintaan. Esitimme tutkimuskysymyksen *Kuinka Flora & Lauran liiketoimintaa voisi tulevaisuudessa kehittää?* ja skenaariotyöskentelyn avulla saimme neljä erilaista vastausta. Tuloksina syntyi ekologinen aktivismi, kansainväliset kollaboraatiot, virtuaalinen kukkakauppa sekä Flora & Laura saunavihdat. Vastaukset ovat toimintaympäristöjen pohjalta luotuja toisistaan poikkeavia toiminnan kehityssuuntia, joita tilaaja voi hyödyntää liiketoiminnan kehittämisessä.

Työpajaryhmän ajatukset loivat ideoiden klustereita. Oivalsimme, että on kyse hiljaisista signaaleista, joita työpajaryhmän jäsenet ovat havainneet ympärillään. Työpajassa ilmeni muutamia erittäin kehityskelpoisia ajatuksia. Työpajassa syntyneet ideat olivat käytännönläheisiä ja havainnollisia. Idea saunavihdoista halutaan toteuttaa ja nostaa yhdeksi osaksi Flora & Lauran tuoteryhmää. Mielestämme myös kukkafestivaalit tulisi toteuttaa. Tämänkaltainen tapahtuma olisi hyvin ajankohtainen ja sille olisi kysyntää. Toiminnallinen opinnäytetyö kukkafestivaalin järjestämisestä ilmeni keskusteluissamme,

mikäli aloittaisimme opinnäytetyötämme vasta nyt. Monet työpajassa syntyneistä ideista ovat toteutuskelpoisia, mutta vaativat eri määrän resursseja. Esimerkiksi virtuaalisen kukkakaupan toteutus vaatisi huomattavan panostuksen verrattuna kansainvälisen kollaboraation toteutumiseen.

Sitran listaamista megatrendeistä löytyi runsaasti yhtymäkohtia Flora & Lauran tulevaisuusskenaarioiden tuloksiin. Käsittelimme Sitran listaamia megatrendejä eri skenaarioiden yhteydessä. Niitä olivat kestävyyskriisi, digitalisaatio, globaali yhtenäisyys, terveys ja hyvinvointi sekä paikallisuuden merkitys. Ekologinen aktivismi etsisi ratkaisuja ilmastonmuutoksen ja kestävyyskriisin torjumiseen. Virtuaalinen kukkakauppa käyttäisi hyödykseen digitalisaation tuomia mahdollisuuksia. Globaali yhtenäisyys luo mahdollisuuksia kansainväliseen yhteistyöhön. Hyvinvointitrendi olisi kiinteästi yhteydessä Flora & Lauran saunavihtatuotantoon.

Löysimme työpajassa samankaltaisuuksia teknologian, ekologisuuden ja kansainvälisyyden välillä. Ekologisuus ja teknologia yhdessä synnyttävät fiksumpia ja laadultaan ja kiinnostavuudeltaan kilpailukykyisempiä tavaroita ja palveluja suoraan kuluttajille. Ekologisuus ja kansainvälisyys yhdessä mahdollistaa maailmanlaajuisen ilmastovaikuttajaverkoston, jota tarvittaisiin ekologisena aktivistina toimiessa. Kansainvälinen teknologinen osaaminen tarjoaisi osaamisen ja keinon toteuttaa Flora & Lauran virtuaalisen kukkakaupan.

7.6 Tuottajan rooli skenaarioiden toteuttamisessa

Yhteiskehittelytyöpajan tulosten toimintaan saattaminen vaatii tuotannollista osaamista. Jotta yhteiskehittelytyöpajan pohjalta saadut skenaariot voitaisiin toteuttaa, tulisi niille luoda strategiat. Kehityssuuntien toteuttaminen ja strategioiden luominen eri skenaarioille jää tilaajalle. Pohdimme seuraavaksi tuottajan roolia eri skenaarioissa. (kuviot 8).

Virtuaalisen kukkakaupan mahdollistaminen vaatisi tuottajalta ymmärrystä luvista ja sopimusoikeudesta sekä tekijänoikeuksista. Virtuaalinen kukkakauppa olisi taiteen ja kaupan rajamaastossa olevaa toimintaa. Tärkeä rooli tuottajalla olisi rahoituksen hankkimisessa ja yhtiömuodon valinnassa. Tuottaja hankkisi myös teknisen osaamisen ja kokoaisi muun tiimin, jonka lisäksi tuottaja vastaisi projektin markkinoinnista ja viestinnästä.

Tuottajaa tarvittaisiin myös ekologisen aktivismin toteuttamisessa. Ekologisen aktivismin fasilitoimisessa korostuisi yhteydenpito eri tahoihin, koordinoivat tehtävät sekä verkoston

ylläpito. Tuottajalla tulisi olla hyvä käsitys vallitsevasta poliittisesta ilmapiiristä ja ajankohtaisista ilmastopoliittisista aiheista. Myös asiantuntijoiden hankkiminen tiedon tueksi olisi tarpeellista.

Kansainvälisiä kollaboraatioita tuottaessa vaadittaisiin ymmärrystä kansainvälisistä sopimusoikeudesta ja tekijänoikeuksista. Eri kulttuurien tuntemus ja hyvät vuorovaikutustaidot olisivat myös tarpeen. Kohdemarkkinoista riippuen tuottajalta vaadittaisiin erilaisia taitoja kollaboraatioiden toteuttamiseen. Asiakkaiden ja markkinoiden tuntemus edesauttaisi kollaboraatioiden menestyksessä.

Hyvinvointitrendi edistää myös työpajan tulevaisuustaulukon keskiöön nostetun saunavihta-ajatuksen kysyntää. Saunavihdat olisivat selkeästi kaupallinen tuote. Tämä vaatisi tuottajalta kaupallista ymmärrystä ja kykyä kehittää liiketoimintaa. Onnistunut konseptointi, brändäys ja markkinointi olisivat tuotteen menekin kannalta olennaisia tekijöitä ja näiden koordinointi kuuluisi tuottajan tehtäviin.

SKENAARIOTYÖSKENTELYN TULOS	TUOTTAJAN TEHTÄVÄT
Ekologinen aktivismi	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteydenpito • Koordinoivat tehtävät • Verkoston ylläpito • Käsitys vallitsevasta poliittisesta ilmapiiristä ja ilmastopoliittisista aiheista • Asiantuntijoiden hankkiminen
Kansainväliset kollaboraatiot	<ul style="list-style-type: none"> • Kansainvälinen sopimusoikeus ja tekijänoikeudet • Eri kulttuurien tuntemus ja hyvät vuorovaikutustaidot • Asiakkaiden ja markkinoiden tuntemus
Virtuaalinen kukkakauppa	<ul style="list-style-type: none"> • Luvat, tekijänoikeudet ja sopimusoikeus • Rahoitus ja yhtiömuodon valinta • Teknisten henkilöstöressurssien hankinta • Markkinointi ja viestintä
Flora & Laura saunavihdat	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupallinen ymmärrys • Kyky kehittää liiketoimintaa • Konseptointi • Brändäys • Markkinointi

Kuvio 6. Tuottajan tehtävät eri skenaarioissa

8 Pohdinta

Olemme edenneet opinnäytetyömme viimeiseen vaiheeseen. Kokoamme tässä luvussa yhteen saamamme tiedon, oivallukset sekä avaamme itsellemmekin vielä avoinna olevia kysymyksiä. Arvioimme tässä luvussa työmme onnistumista.

Lähtiessämme tekemään opinnäytetyötä meille ei ollut vielä selvää, teemmekö selvitystä uudesta ilmiöstä vai kehitystyötä tilaajalle. Meillä ei ollut käsitystä työn tuloksista tai edes skenaariotyöskentelyn kulusta. Halusimme haastaa itseämme ja oppia uusia menetelmiä, kuten ennakoinnin ja skenaariotyöskentelyn. Päädyimme mukailemaan perinteistä skenaariotyöskentelyä, jossa etsitään toivottavaa, mahdollista, dystoopista ja utopistista tulosta. Saimme tuloksiksi neljä erilaista kehittämis ehdotusta: ekologisen aktivismin, kansainväliset kollaboraatiot, virtuaalisen kukkakaupan sekä saunavihtatuotannon. Kehittämis ehdotuksista eivät sulje toisiaan pois ja ne voidaan toteuttaa yhtä aikaa.

Koimme yhteiskehittelytyöpajan antoisana kehitystyömme etenemiselle. Työpajasuunnitelmamme mahdollisti Flora & Lauran liiketoiminnan tarkastelun eri näkökulmista. Se antoi mahdollisuuden ideoida vapautuneesti miellyttävässä ympäristössä ja idearikkaiden ihmisten kanssa. Työpajaryhmä sai toisistaan inspiraatiota ja absurdeimmatkin ideat uskallettiin sanoa ääneen. Yhteiskehittelytyöpajan vahvuuksiin kuului esiin nousseiden ideoiden jalostuminen keskusteluissa.

Työpajan haastava osuus oli tulevaisuustaulukossa esiintynyt toistuvuus esimerkiksi asiakkaiden pohdinnan kohdalla. Saunavihtojen pohtimisen yhteydessä asiakkaat olivat selkeämmät. Tämä johtui todennäköisesti idean konkreettisuudesta. Työpajan tulevaisuustaulukko-osuudessa oli hetkiä, jolloin ajatuksen juoksu katkesi. Tässä kohtaa tuntui olennaiselta siirtyä seuraavaan taulukon vaiheeseen. Palasimme täyttämään taulukkoa haastavista kohdista jälkeinpäin. Näistä haasteista huolimatta koimme onnistuneemme työpajan toteutuksessa ja saimme tilaajalta hyvää palautetta.

Tulokset olivat vaihtelevia. Osa tuloksista pystyimme ennakoimaan, mutta osa oli hyvin yllättäviä. Totesimme nykykartoituksessa Flora & Lauran verkkokaupan haasteet ja jäimme alitajuisesti pohtimaan mahdollisia muutoksia sen parantamiseksi. Teknologiset mahdollisuudet avasivat meille uuden näkökulman verkkokaupan toteuttamiseen. Suurin yllätys tuloksissa oli villin assosiaation synnyttämä ajatus saunavihtoista. Toivomme, että idea tulee toteutumaan.

Tutkimuspolkumme alkoi Laura Väinölän haastattelusta. Haastattelussa nousi esille asioita, jotka johtivat meidät meidän lopullisen tutkimuskysymyksen äärelle. Totesimme, että Flora & Laura ei kehittä toimintaansa tällä hetkellä. Päädyimme tutkimaan, kuinka Flora & Lauran liiketoimintaa voisi tulevaisuudessa kehittää. Haastattelussa ilmeni myös tarve toimintaympäristön tutkimiselle, joka määritteli nykykartoituksen sisältöä. Selvitimme toiminnan tämänhetkistä tilaa erilaisten analyysityökalujen keinoin.

Ajalliset ja tämän myötä taloudelliset resurssit määrittelevät toiminnan tämänhetkistä tasoa. Emme halunneet skenaariotyöskentelyssämme ottaa huomioon tämänhetkistä resurssipulaa, jotta saisimme mahdollisimman luovia ideoita yhteiskehittelytyöpajassa. On kuitenkin selvää, että mikäli liiketoimintaa halutaan tulevaisuudessa kehittää, tulee kiinnittää huomioita näiden resurssien lisäämiseen. Toiminnan kehityksen kannalta saattaa olla tarpeellista tehdä raskaitakin päätöksiä. Tämä voi tarkoittaa liiketoiminnan myymistä tai johdon siirtämistä toisen käsiin. Tästä syystä olisi hyvä pohtia toiminnan sisäisen verkoston ja henkilöstön rakennetta, jotta toiminta ei olisi niin riippuvaista Väinölästä.

Aloitimme opinnäytetyön kirjoittamisen jakamalla osioita itsenäisesti kirjoitettavaksi. Kun teoriaosuudet oli saatu paketoitua, koimme tarpeelliseksi olla keskinäisessä vuorovaikutuksessa kootessamme nykykartoituksen analyysijä yhteen. Yhdessä kirjoittaminen mahdollisti kartoituksen kattavuuden. Tässä työn vaiheessa huomasimme, että on opinnäytetyön kannalta hedelmällisempää toteuttaa työ loppuun yhdessä kirjoittaen. Prosessin aikana kyseenalaistimme, haastoimme ja täydensimme toistemme ajatuksia.

Opinnäytetyössämme ilmeni ajoittain myös haasteita. Jäimme hiomaan nykytilan kartoitusta liiankin yksityiskohtaisesti, joka vei meiltä fokuksen hetkeksi harhaan. Skenaariotyöskentelystä muodostui opinnäytetyön hedelmällisin osuus. Vertaisanalysoitavien toimijoiden haastattelut eivät toteutuneet odottamallamme tavalla. Halusimme tehdä benchmarkingista syväluotaavamman kokonaisuuden, mutta emme saaneet vastauksia sähköposteihimme. Joko he olivat liian työllistettyjä tai kokivat yhteydenottomme turhaksi. Haasteisiin kuului myös tuottajan näkökulman löytäminen työn alkuvaiheessa. Työn edetessä tuotannollinen näkökulma muodostui kuin itsestään. Otimme molemmat vastaan tuotannollisia töitä kesken opinnäytetyöprosessin, jonka seurauksena aikataulut venyivät. Etäisyys työhön toi kuitenkin uusia näkökulmia ja uutta puhtia opinnäytetyön tekemiseen.

Mitä enemmän tutkimme nykykukkamuotoilua, sitä enemmän ymmärsimme olevamme ajankohtaisen ilmiön äärellä. Opinnäytetyössämme määrittelimme käsitteen nykykukkamuotoilu. Kyseessä on uusi ilmiö Suomessa, mutta huomasimme maailmalla sen olevan

jo isoa liiketoimintaa. Media on nostanut kirjoitustyön aikana useamman kerran aiheen otsikoihin ja huhtikuussa 2019 ilmestyi nykykukkamuotoilua käsittelevä Phaidonin kustantama kirja *Bloom* (Phaidon 2019). Vaikka aiheena kukat ja kasvimaailma ovat ajattomia, on ilmiön laajuudella ja kannattavuudella merkitystä. Viherilmiötä ei ole kulttuurituottajan näkökulmasta tietävästi aiemmin tutkittu. Työtä tehdessämme olemme törmänneet uusiin käsitteisiin ja määritelmiin ja työn sanoittaminen on ollut ajoittain haasteellista, koska olemme itsellemme uuden asian äärellä. Kyseessä on ollut ajankohtaisesti relevantti kehittämistyö, jonka periaatteita voidaan soveltaa myös muissa kulttuurialan uusia ilmiöitä tutkivissa liiketoiminnan kehittämiskohteissa.

Löysimme skenaarioiden tuloksista yllättäviä yhteyksiä Sitran listaamiin megatrendeihin. Jokaisesta skenaariosta löytyi yhteys suurempaan kehityssuuntaan. Vaikka koimme vierastavamme sanaa trendi useamman kerran prosessin aikana ymmärsimme, että on kyse ilmiöiden kaupallistumisesta ja valtavirtaistumisesta. Kun hiljaisista signaaleista muodostuu trendejä, pienet tekijät useimmiten siirtyvät eteenpäin. Liiketoimintaa tulee kehittää niin, että tekijällä on edellytykset suunnannäyttäjänä toimimiseen. Olemme opinäytetyössämme etsineet edellytyksiä pienen luovan alan toimijan liiketoiminnan kehittämiseen.

Työmme tulokset voidaan muuttaa osaksi Flora & Lauran liiketoimintaa. Jotta tuloksia voidaan hyödyntää liiketoiminnallisissa tarkoituksissa, tulee niille luoda strategia. Mikäli jatkaisimme kehitystyötä, olisi kiinnostavaa pureutua strategioiden luomiseen saamiemme skenaarioiden toteuttamiseksi. Koemme, että strategian luominen toiminnalle on yksi kulttuurituottajan tehtävistä. Uudenlaiset kulttuurin muodot synnyttävät tarpeita niiden fasilitoinnille. Fasilitaattorin tärkein tehtävä on mahdollistaa toiminnan eteneminen ja sen lopputulos. Hyvä fasilitaattori luo edellytykset hedelmälliselle yhteistyölle ja saa aikaan tunteen, että taiteilija tai muu taho on onnistunut tekemisessään.

Flora & Lauran kaltainen taiteellisuuden ja kaupallisuuden rajamaastossa oleva toiminta tarvitsee tuottajia. Tämänkaltainen työ vaatii kahdenlaista osaamista: luovaa ja tuotannollista. Tuottajan tehtäviin kuuluu mahdollistaa taiteilijan näkemys. Luovasta puolesta toiminnassa huolehtii taiteilija, tuotannollisesta manageri tai tuottaja. Pienen luovan alan toimijan tuotannolliset piirteet eivät varsinaisesti poikkea suuremman organisaation tuotannollisesta työstä. Flora & Lauran toiminnan erityispiirteenä on töiden mittakaava ja käytettävän materiaalin luonne. Erityistä on myös yhteistyö ja kollaboraatiot muiden pienen luovan alan tekijöiden kanssa (kuva 18). Kuvassa yhteistyöteos Satu Maarasen kanssa.

Kuva 18. Flora & Laura / Satu Maaranen. Kuvat: Laura Väinölä (Flora & Laura 2019)

Skenaariotyöskentelymme tuloksiin kokosimme tuottajan tehtävät, mikäli näitä skenaarioita lähdetäisiin työstämään tulevaisuudessa. Koimme tuottajan roolin määrittämisen skenaarioiden tuloksissa meille merkitykselliseksi. Roolin määrittely vastaa myös yhteen alatutkimuskysymyksistämme: Kuinka kulttuurituottaja voi olla mukana kehittämässä luovan toimijan liiketoimintaa?

Kulttuurituottaja taipuu moneen. Tuottajan työ on usein projektiluontoista ja mitä lähemmäs työn toteutusta päästään, sitä pidemmiksi päivät venyvät. Pienen toimijan tuotanto sisältää roudaamista, ihmisten kohtaamista ja matkustamista silloinkin, kun olet kaikkein väsynein. Useimmiten tuottaja antaa kasvot toiminnalle ja tästä syystä on tuottajan on tärkeä pysyä positiivisena ja helposti lähestyttävänä. Asenne ratkaisee. Tuottaja toimii asioiden mahdollistajana, toteuttajana ja innostajana. Meitä yhdistää halu tehdä merkityksellistä työtä tuottajina. On hyvä pohtia, millaisen perinnön haluamme jättää jälkeemme ja mistä olemme ylpeitä. Haluamme luoda kestäväää ja eteenpäinkatsovaa kulttuuria, jossa asiat toteutetaan todelliseen tarpeeseen. Koemme, ettemme halua tuottaa vain tuottamisen vuoksi vaan luoda merkityksellisiä kohtaamisia ja uusia polkuja.

Kulttuurituottaja tarvitsee ennakointitaitoja työssään, oli kulttuurinala mikä tahansa. Opinnäytetyössämme oli kiehtovaa tutkia ja hyödyntää eri ennakkoinnin työkaluja. Ennakkoinnin näkökulma avasi näkemystämme liiketoiminnan kehittämistä. Koemme kehittyneemme tuottajina prosessin aikana. Veimme opinnäytetyötä tehdessämme osaamisemme astetta pidemmälle käyttämällä menetelmää, jota emme ole opinnoissamme käsitelleet. Näin laajensimme opinnäytetyömme tuottajan tietotaitoja.

Toivomme, että työ antaa tilaajallemme Flora & Lauralle inspiraatiota tehdä muutoksia liiketoimintaansa. Analyysityökalujen hyödyntäminen on uutta Flora & Lauran toiminnassa. Olemme opinnäytetyöllä pyrkineet osoittamaan, että toimintaa voidaan kehittää systemaattisesti analysoimalla sitä. Opinnäytetyö antoi meille uusia lähestymistapoja ja näkökulmia tulevaisuuden projekteihin ja haluamme uskoa, että sama pätee myös Flora & Lauraan.

Kulttuurituotannon kenttä on murroksessa. Ymmärrys siitä, missä rooleissa tuottajia tarvitaan laajenee ja kehittyä jatkuvasti. Uskomme, että tulevaisuudessa kulttuurituotannon koulutusohjelma jaetaan eri tuotannon alan linjoihin. Esimerkiksi tapahtumatuotanto vaatii erilaista osaamista, kuin visuaalisten taiteiden tuotanto tai pelituotanto. Haluamme osoittaa tällä opinnäytetyöllä kulttuurituottajille sen, että kulttuurikentän moninaisuus tarjoaa äärettömästi vaihtoehtoja, joissa tuottajalla on työtä.

Olennaista on, että tuotannon tekijä löytää paikkansa. Taiteentekijä ei välttämättä ymmärrä tarvitsevänsä tuottajaa. On tuottajan tehtävä näyttää taiteilijalle, miksi ja kuinka häntä työssä tarvitaan. Hyvä tuottaja löytää kehittämiskohteita mistä tahansa toiminnasta. Yhteistyö taiteilijan kanssa voi tuottaa suurempia kokonaisuuksia tai elämyksiä kulttuurin kentälle.

Toivomme, että tästä opinnäytetyöstä on apua niille, jotka suunnittelevat liiketoiminnan kehitystä. Työssä esitelty tapa toteuttaa nykytilan kartoitus on kattava väline kehitystarpeiden selvittämiseen. Toivomme myös, että ihmiset lähtisivät rohkeasti kokeilemaan erilaisia lähestymistapoja liiketoiminnan kehittämisessä tai aloittamisessa. Työmme osoittaa, että skenaariotyöskentelyssä toteutettu yhteiskehittelytyöpaja on antoisa tapa tuottaa idearikkaita ajatuksia. Näitä ajatuksia työstämällä voidaan löytää uusia tapoja toteuttaa liiketoimintaa.

Lähteet

Brrch 2018. <http://www.brrch.com/> (16.12.2018).

Danske Bank 2018. Kolmannes suomalaisista on hyötynyt nousukaudesta. Lehdistöiedote. <https://danskebank.com/fi/uutiset/uutisarkisto/press-releases/2018/19072018> (3.12.2018).

Duotone 2019. www.duotone.fi (2.1.2019).

Flora & Laura 2019. www.floraandlaura.com (2.1.2019).

Halonen, K.; Björkvist, L.; Hero, L-M.; Iso-Aho, J.; Teye, O.; Uotila, P. 2012. Tuottaja 2020: Kurkistuksia kulttuurituottajan tulevaisuuteen. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Helsingin kaupunki 2010. Helsingin Kulttuuristrategia 2012-2017 [verkkodokumentti]. https://www.hel.fi/static/helsinki/paatosasiakirjat/Kh2010/Esityslista44/liitteet/Helsingin_kulttuuristrategia_2012-2017,_luonnos_16.11.2010.pdf?Action=sd&id=%7B0FB9048F-D564-40B7-9362-68B70387D039%7D (3.12.2018).

Helsingin kaupunki 2018. Helsingin kaupungin talousarvio [verkkodokumentti] https://www.hel.fi/static/kanslia/Julkaisut/2018/Khn_TA-ehdotus_kvstolle_14.11.2018.pdf (5.12.2018).

Hiltunen, P. 2012. Matkaopas tulevaisuuteen. Helsinki: Talentum.

Hunter, N. 1999. The Art of Floral Design. New York: Delmar.

Isohookana, H. 2007. Yrityksen markkinointiviestintä. Helsinki: Sanoma Pro.

Johanson, J-E; Mattila, M.; Uusikylä, P. 1995. Johdatus verkostanalyysiin. Helsinki: Kuluttajatutkimuskeskus.

Järvenpää, K. 2018. <https://www.kreettajarvenpaa.com/> (16.12.2018).

Kamensky, M. 2008. Strateginen johtaminen: menestyksen timantti. Helsinki: Talentum.

Kiiski Kataja, E 2016. Megatrendit 2016 – Tulevaisuus tapahtuu nyt. Helsinki: Sitra [verkkodokumentti]. https://media.sitra.fi/2017/02/23211717/Megatrendit_2016.pdf (6.11.2018).

Koski, T.; Virtanen, M. 2005. Tulos: Liiketoiminnan suunnittelulla menestykseen. Helsinki: Otava.

Kukkakollektiivi 2018. <https://www.facebook.com/kukkakollektiivi/> (16.12.2018).

Kulttuuripolitiikan strategia 2020. Opetusministeriön julkaisuja 2009:12. Opetus- ja kulttuuriministeriö [verkkodokumentti]. <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2009/liitteet/opm12.pdf?lang=fi> (4.12.2018).

Kulttuuripolitiikan strategia 2025. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017 [verkkodokumentti]. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79811/okm20.pdf> (4.12.2018).

Lehtonen, T. 2016. Vaasan yliopisto. https://www.univaasa.fi/fi/blogs/expert/ajatusyh-teys/suomalaisten_arvot/ (4.12.2018).

Love, M. 2018. Lily Kwong: Summer in Winter. Paper Mag. <http://www.papermag.com/lily-kwong-summer-in-winter-2621557949.html> (10.4.2019).

Niinistö, Meeri 2018. Nuoret naiset innostuivat luonnosta – satumainen kuva somessa sysää ihmiset vaellukselle. Yle. <https://yle.fi/uutiset/3-10242351> (4.12.2018).

Ojasalo, K.; Moilanen, T.; Ritalahti, J. 2014. Kehittämistyön menetelmät: Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro.

Phaidon 2019. <https://de.phaidon.com/store/design/blooms-contemporary-floral-design-9780714878591/#> (22.4.2019).

Riitaoja, A-L n.d. Mitä globalisaatiolla tarkoitetaan? Opetushallitus [verkkodokumentti]. https://www.oph.fi/download/139608_MaasuMita_globalisaatiolla_tarkoitetaan.pdf (3.12.2018).

Rohweder, L. 2004. Yritysvastuu – kestävää kehitystä organisaatiossa. Helsinki: WSOY.

Rossi, Venla 2019. Värikäs vallankumous. Helsingin Sanomat. <https://www.hs.fi/sunnuntai/art-2000006044710.html> (9.4.2019).

Rubin, A. n.d. Skenaariotyöskentelyn vaiheet 2018. TOPI - tulevaisuudentutkimuksen oppimateriaali [verkkodokumentti]. <https://tulevaisuus.fi/metodit/skenaarioajattelu-tulevaisuudentutkimuksessa/skenaariotyoskentelyn-vaiheet/> (16.11.2018).

Siltanen, K. 2017. Creative and Inclusive Finland - Luova ja osallistava Suomi. Taideyliopisto. https://www.cifinland.fi/sites/default/files/Luovat%20alat%20kehitt%C3%A4misteht%C3%A4v%C3%A4n%C3%A4_Creative%20and%20Inclusive%20Finland%202017.pdf (12.12.2018).

Sitra 2018a. Keski- ja pohjoismaiden hiilijalanjälki. <https://www.sitra.fi/artikkelit/keskiver-tosuomalaisen-hiilijalanjalki/> (3.12.2018).

Sitra 2018b. Megatrendikortit. <https://media.sitra.fi/2018/09/03142041/megatrendikortitwebfin31-08-2018.pdf> (15.4.2019).

Studio Lily Kwong 2018. <https://studiolilykwong.com/> (16.12.2018).

Suntola, S.; Matilainen, K. 2013. Tarinoita luovasta taloudesta. Luova Suomi [verkkojulkaisu]. http://www.luovasuomi.fi/www.luovasuomi.fi/file_attachment/get/CA-SEBOOK_tarinoita_luovasta_taloudesta_Nettie3bb.pdf?attachment_id=1057 (18.12.2018).

Tilastokeskus 2018. [verkkodokumentti] <https://www.stat.fi/meta/kas/mikroyritys.html>. (18.12.2018).

Topi - Tulevaisuuden tutkimuskeskus 2018. <https://tulevaisuus.fi/kasitteet/kasitteita-s-o/> (10.12.2018).

Turun yliopisto 2014. Practical Guide for Facilitating a Futures Workshop. <https://www.utu.fi/fi/yksikot/ffrc/kehittamispalvelut/futuresfocus/Documents/futures-workshops.pdf> (18.4.2019).

Töyrylä, K. 2015. Osloon perustetaan "mehiläisten valtatie" elintärkeiden pölyttäjien suojelemiseksi. <https://yle.fi/uutiset/3-8102882> (16.4.2019).

Vallinkoski, A. 2015. Luonnonkosmetiikka on trendikästä – mutta miten se eroaa tavallisesta kosmetiikasta? Helsingin Sanomat. <https://www.hs.fi/talous/art-2000002854199.html> (3.12.2018).

Vataja, Katri 2015. Sitra. <https://www.sitra.fi/uutiset/sitran-megatrendit-2017-kasittelevat-tyon-murrosta-demokratian-rapautumista-ja-talouden-ahdinkoa/> (19.12.2018).

Viitala R. & Jylhä E. 2013. Liiketoimintaosaaminen. Helsinki: Edita.

Visit Finland 2018. Culture Finland: Kulttuurimatkailun katto-ohjelma. <http://www.visitfinland.fi/tuoteteemat-ja-tyokalut/tuoteteemat/kulttuurimatkailu-culture-finland/> (5.12.2018).

Wife 2018. <http://www.wifency.com> (16.12.2018).

Wilenius, Markku. 2004. Luovaan talouteen. Helsinki: Edita.

YK –liitto n.d. Kulttuurinen kestävä kehitys. [verkkodokumentti]. <http://www.yk-liitto.fi/yk70v/kulttuurinen> (3.12.2018).

Ympäristöministeriö 2017. https://www.ym.fi/fi-fi/ymparisto/kestava_kehitys/mita_on_kestava_kehitys (4.12.2018).

Ympäristöministeriö 2018. Kestävä kehitys [verkkodokumentti]. http://www.ym.fi/fi-fi/ymparisto/kestava_kehitys/mita_on_kestava_kehitys (3.12.2018).

Haastattelut

Forss, Elina 2019. Tuottaja. Duotone Oy. Sähköpostihaastattelu: 19.4.2019.

Väinölä, Laura 2018. Creative Director. Flora & Laura. Haastattelu: 18.10.2018..

Väinölä, Laura 2019. Creative Director. Flora & Laura. Haastattelu: 15.4.2019

Liite 1: Laura Väinölä haastattelurunko

Ydinajatus

- Missio - miksi Flora & Laura on perustettu? Onko missio muuttunut perustamisen jälkeen?
- Mitkä on Flora & Lauran tärkeimmät arvot? Kuinka niitä korostetaan toiminnassa? Vaikuttaako arvot esim. yhteistyökumppaneiden valikoitumiseen?
- Kuinka ydinstrategia näkyy tekemisen tasolla?

Tulevaisuus

- Visio - mikä on yrityksen tavoite, esim. 3-5 v. kuluttua? Onko tavoitteita asetettu pidemmälle ajalle? Minkälainen tavoite on esimerkiksi 10 v. tai 30 v. kuluttua?
- Tulevaisuusskenaariot? Dystopia, utopia ja todennäköisin tulevaisuuden skenaario?
- Miten toimintaa voisi tulevaisuudessa laajentaa / kehittää / kasvattaa?

Yritysmuoto

- Flora & Lauran virallinen yritysmuoto? *Selvitä miten rekisteröity tavaramerkki toimii*
- Tarkka perustamisajankohta?
- Työntekijöiden määrä, taustat / nimikkeet ja työmäärä?
- Minkälaista osaamista ja henkilöresursseja tarvitaan?
- Tuntuuko yksin Laurana toimiminen koskaan raskaalta? Helpottaisiko luovassa työssä tiimi? Vai onko tiimiä?

Tuote / palvelu

- Mikä on toiminnan tuote- ja palveluvalikoima? Mikä on ydintuote ja mikä sen merkitys on tuote- ja palveluvalikoimassa? Onko eri kohderyhmille erilaisia tuotteita/palveluja?

- Mitkä ovat tuote / palveluvalikoiman menestymisen edellytykset?
- Mitä lisäarvoa fyysinen sijainti ja olomuoto antaisi toiminnalle lisää?

Kohderyhmäsegmentit ja tarveperustat

- Ketkä ovat kohderyhmää?
- Mitä väyliä käytetään asiakaskunnan tavoittamiseksi?
- Kenelle palvelu on suunnattu, kuka palvelua ostaa/käyttää?
- Miksi asiakas haluaa palvelun? Mitä se hyötyy palvelusta?
- Kuinka hyvin yritys tuntee asiakkaansa? Miten he kohtaavat nykyiset ja potentiaaliset asiakkaat? Onko välissä agentuuriorganisaatio vai tulevatko työt suoraan teki-
jälle?
- Asiakaslistaus + esimerkkitoimeksiannot

Markkinointi ja viestintä

- Mitkä ovat markkinoinnin keinot?
- Minkälaiset kumppanuus- ja verkostoitumismahdollisuudet Flora & Lauralla on?
- Miten yrityksenne voisi hyödyntää kilpailijoiden osaamista, olisiko esim. yhteistyö mahdollista?

Palveluprosessi ja palvelun konkreettiset elementit

- Mikä on Floran & Lauran palvelupolku? Onko jokaisella toimeksiannolla oma polkunsua vai seuraako ne samankaltaisia kaavoja?
- Lähestyvätkö asiakkaat suoraan selkeillä toimeksiannoilla vai antavatko toimeksi-
antajat vapauden luovuuteen?
- Millainen suunnitteluprosessi on?
- Mitä työn ”suorittamisen” jälkeen tapahtuu?

PESTE

- Miten koet eri toimintaympäristöjen vaikuttavan toimintaan?

Liite 2: Elina Forss haastattelurunko

TAUSTA

- Mistä saakka olet ollut mukana Flora & Luran toiminnassa?
- Kuinka päädyit mukaan toimintaan?
- Mikä inspiroi olemaan mukana toiminnassa?
- Mitkä ovat mielestäsi Flora & Luran tärkeimmät arvot?
- Mitkä ovat mielestäsi Flora & Luran suurimmat haasteet?

TUOTTAJAN ROOLI

- Minkälainen on tuottajan työnkuva Flora & Luran töissä?
- Minkälaisista tekijöistä tuottajan työ toiminnassa koostuu?
- Kuinka tärkeässä roolissa tuottaja on toiminnassa tällä hetkellä?
- Pääseekö tuottaja mukaan luovaan suunnitteluprosessiin?
- Minkälaisia muita henkilöresursseja toiminnassa tarvitaan?

TULEVAISUUS

- Kuinka Flora & Luran toimeksiannot ovat muuttuneet ajan myötä?
- Mielenkiintoisimmat projektit tuottajan näkökulmasta?
- Kuinka näet Flora & Luran kehittyvän tulevaisuudessa?
- Kuinka toimintaa voisi tulevaisuudessa mielestäsi laajentaa / kehittää / kasvat-
taa?
- Mitä täysipäiväinen tuottaja voisi antaa toiminnalle lisää?
- Minkälaista osaamista Flora & Luran toimeksiannot tarvitsevat?

Liite 3: Yhteiskehittelytyöpajasuunnitelma

FLORA & LAURAN CO-CREATION TULEVAISUUSTYÖPAJA

Tulevaisuustyöpajan pohjana toimii jo toteutettu nykykartoitus, jossa käsitellään Flora & Lauran tämänhetkistä toimintatapaa.

1. Valmisteluvaihe: ongelmat, joihin etsitään vastausta ovat:
 - Flora & Lauran asiakkaat ovat pääasiassa suomalaisia. Kuinka Flora & Laura voisi kansainvälistyä?
 - Flora & Laura ei täysin hyödynnä teknologisia mahdollisuuksia, joita on tarjolla nykypäivänä. Kuinka Flora & Laura voisi olla teknologian kehityksessä mukana?
 - Flora & Lauralla on voimakas tahto olla mukana edistämässä kestävän kehityksen arvoja. Kuinka Flora & Laura voisi kehittää toimintaansa, jotta se voisi olla ekologinen edelläkävijä nykykukkamuotoilussa?
 - Mitä, jos kukka- ja kasvikysyntä hiipuu? Mikä on Flora & Lauran tulevaisuudensuunta?
2. Ongelmavaihe: nykyhetken epäkohdat on nostettu esiin toimintaympäristöanalyysin avulla ja toimintaympäristöistä oleellisimmat on valittu tulevaisuustyöpajan keskiöön.
 - Kansainvälinen tulevaisuus
 - Ekologinen tulevaisuus
 - Teknologinen tulevaisuus
 - Villi kortti (utopia / dystopia)
3. Mielikuvitusvaihe: ongelmat käännetään myönteisiksi ja luodaan toivetilä **Tähän vaiheeseen keskitytään työpajan ensimmäisessä vaiheessa**
4. Todentamisvaihe: konkreettisia toimenpide-ehdotuksia käsitellään opinnäytetyön tulevaisuusskenaarioissa ja pohdinnoissa. Varsinaista strategiaa Flora & Lauralle ei todennäköisesti toteuteta, mutta pohdinnoissa käsitellään mahdollisia tapoja toteuttaa kehityssuunnat.

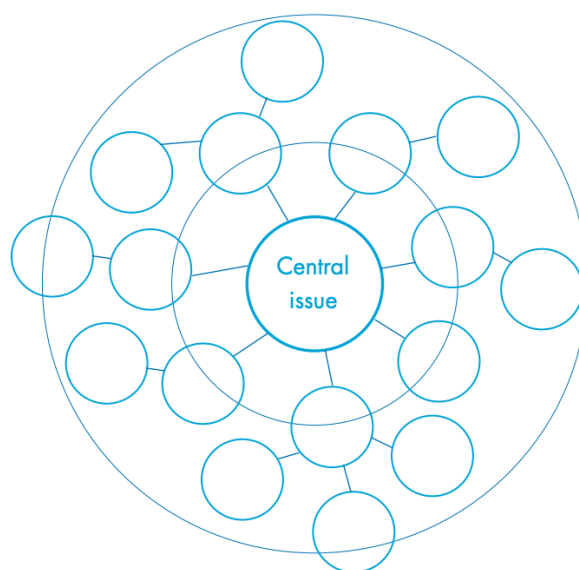
TYÖPAJAMENETELMÄT

Käytämme työpajan pohjana tulevaisuuspyörää (future wheel).

Jokaiselle aiheelle annetaan aikaa 10 minuuttia.

Aiheet ovat:

1. Kansainvälinen tulevaisuus
2. Ekologinen tulevaisuus
3. Teknologinen tulevaisuus
4. Villi kortti (utopia / dystopia)

Työpajassa valitaan tulevaisuuspyörästä yksi idea / pyörä, joihin keskitytään seuraavassa vaiheessa. Työpajan toisena menetelmänä käytetään tulevaisuustaulukkoa (futures table), jossa pohditaan verkostoa, asiakkaita, tavoitteita, arvoja, esteitä ja ajureita sekä muita mahdollisia yksityiskohtia. Jokaiselle taulukolle annetaan aikaa 15 minuuttia. Työpajan päätteeksi keskustelemme tuloksista ja pohdimme myös, mitkä skenaariot olisivat kaikkein todennäköisimpiä mahdollisia kehityssuuntia.

	Selected topic					
Actors						
Customers						
Transformation process						
Values						
Obstacles						
Drivers						
(Products)						
...						

Liite 4: Benchmarking lista

Matagalan / Carolina Spencer (Barcelona)

www.matagalan.club

Metaflora / Marisa Competello (New York)

www.metafloranyc.com

Azuma Makoto (Japan)

<http://azumamakoto.com/>

Tanya Marcuse (Hudson Valley, NY) > rotting flowers

<http://tanyamarcuse.com/>

Eriko Nagata (New York) > floral masks

<https://www.erindesign10.com/>

Loose Leaf (Melbourne)

<https://looseleafstore.com.au/>

A.p.bio (New York)

<http://www.apbiodesigns.com/>

Duy Anh Nhan Duc (Pariisi) > Voikukka installaatio

<http://www.duyanhnhanduc.com>

Geoffroy Mottart (Bryssel) > Patsaiden kukitus

<http://www.geoffroymottart.com>

Mary Lennox (Berlin)

www.marylennox.de

The Botanica Etcetera > showcasing florists online

www.botanicaetcetera.com

Pleasure Garden Magazine > lehti

www.thegardenedit.com